

Helyi
Esélyegyenlőségi
Program

Iregszemcse Község Önkormányzata

2018-2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	9
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	38
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	56
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	60
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	66
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	70
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	71
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	
1. A HEP IT részletei	72
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	72
A beavatkozások megvalósítói	73
Jövőképünk.....	
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	84
3. Megvalósítás	87
A megvalósítás előkészítése	87
A megvalósítás folyamata.....	87
Monitoring és visszacsatolás.....	89
Nyilvánosság	89
Érvényesülés, módosítás.....	90
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Iregszemcse Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Iregszemcse Tolna megye észak-nyugati határán, a 65-ös főútvonal mentén fekszik; Somogy megyével határos. Az idegenforgalmáról híres Siófok város mindössze 30 km-re van, ami a nyári szezonban jó munkalehetőséget, ezen kívül kikapcsolódási lehetőséget biztosít a falu lakosságának. Iregszemcse belterületén helyezkedik el a volt Kornfeld-kastély arborétum jellegű parkja, ami természetvédelmi terület.

Történelméről:

Ireg első említése 1263-ból ismert, ekkor az ábrahám kolostor tulajdona. 1327-ben, mint az Ozorai család birtokát említik, majd, mint királyi birtok szerepel 1387-ig, amikor Zsigmond a Tamássyknak adja. 1447-ben Tamássy László özvegyéé, majd a Tamássy és a Hédervári család közti megállapodás értelmében a Héderváriakra száll. Ezen az ágon öröklődve lesz a Viczay családe a török utáni időkben. 1862-ben Esterházy Pál szerezte meg az uradalmat, majd 1917-ben Kornfeld Móric tulajdonába került, aki a II. világháború előtti utolsó gazdája volt. Ők a háború alatt külföldre menekültek.

A grófi birtok 1944-ben szűnt meg, a báró család külföldre menekülésével. A birtok egy részéből megalakult az Iregi Állami Gazdaság Dr. Kovács Géza vezetésével, a másik részéből a Kutató Intézet Dr. Kurnik Ernő irányításával. A 70-es évek közepén az iregyszemcsei és a fornádi állami gazdaságok egyesültek.

1953-ban kezdődött a kis létszámú termelőszövetkezet szervezése, majd 1959 telén létrejött nagy létszámmal községünkben a szövetkezet. 1960. március 1-től három termelőszövetkezet működött, úgymint az Új Élet, a Rákóczi és Szőlőhegyen az Újbarázda TSZ. A 70-es évek elején a Rákóczi és az Újbarázda szövetkezetek egyesüléséből alakult ki a Rákóczi TSZ, majd 1974-ben az Újélet és a Rákóczi TSZ együttesen létrehozták az Újélet termelőszövetkezetet. Az 1975-ben megalakult Egyetértés Szövetkezet egyesített az iregyszemcsei Új Élet és a nagyszokolyi szövetkezeteket.

A mezőgazdasági szövetkezeteken kívül léteztek még az úgynevezett Hangya Szövetkezetek, amik értékesítéssel foglalkoztak. Ezek is az 50-es évek közepén átalakultak Földműves Szövetkezetekké. A mai

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Kop-Ka ÁFÉSZ szervezeti egysége a 80-as évek elején alakult ki az iregszemcsei és a tamási földműves szövetkezetek egyesüléséből.

A 1992-93-as privatizáció következtében megszűnt mind az Állami Gazdaság, mind a Termelőszövetkezet községünkben és helyét a Kft-k és vállalkozások vették át. Igaz, hogy a kis egy személyes vállalkozások tisztavirág életűek voltak, szinte egy-két évig működtek.

Az Állami Gazdaság és Termelőszövetkezet létezésük idején 360 családnak biztosítottak megélhetést. Ezen felül a Kutató Intézetben is sokan elhelyezkedhettek.

Maga az Iregszemcse név 1940. január 21-től kezdve létezik, amikor is a m. kir. belügyminiszter 1939. november 29-én kelt 93208/39. III. rendelkezésével Felsőireg és Szemcséd egyesített községek végleges nevét Iregszemcse névre változtatta.

1949-ben kialakult az országban a tanácsrendszer. Az Iregszemcséhez tartozott Újireg kisközség önálló községgé alakult 1951. január 1-én, majd 1966. szeptember 30-án visszacsatlakozott községünkhöz.

1975. január 1-től megyehatár rendezés miatt az akkor még Tengőd községhez tartozó Hékút és Okrád pusztát Iregszemcséhez csatolták.

A 90-es önkormányzati választásokkal megszűnt a közös tanács. Iregszemcse és Újireg községben önálló önkormányzat jött létre és működik a mai napig.

Természeti adottságok:

A térség természeti adottságai (domborzat, talajtípusok, vízrajz, kedvező éghajlati viszonyok, főleg a napsütéses órák száma) kedvez a mezőgazdaságnak, mely nagy hagyományokkal rendelkezik a településen.

Közlekedés:

Iregszemcse a 65-ös főútvonal mentén fekszik, mely, a Szekszárdot köti össze Siófokkal. A faluból a 6407-es számú úton megközelíthetőek Nagyszokoly, Magyarkeszi, és Felsőnyék települések, illetve ezen úton keresztül Fejér megye; továbbá a 6509-es úton át Tengőd és Tab. A községet vasúton megközelíteni nem lehet, vasútállomása nincs. A térségből tömegközlekedéssel (buszjáráttal) könnyen elérhetőek a környékbeli települések. A belterületi úthálózat burkolt.

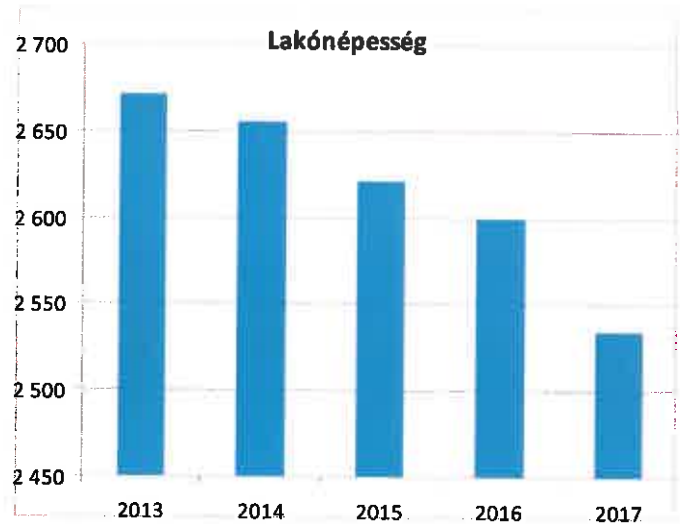
Demográfiai mutatók:

Iregszemcse állandó lakossága 2018. január 1-jén 2647 fő, melyből a férfiak száma 1323 fő, a nők száma 1324 fő. Iregszemcse közigazgatási területe 5833 ha. A népsűrűség a KSH-nál fellelhető 2011. évi népszámlálás adatai szerint 47,5 fő/km².

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	2 671	
2014	2 656	99%
2015	2 621	99%
2016	2 600	99%
2017	2 535	98%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

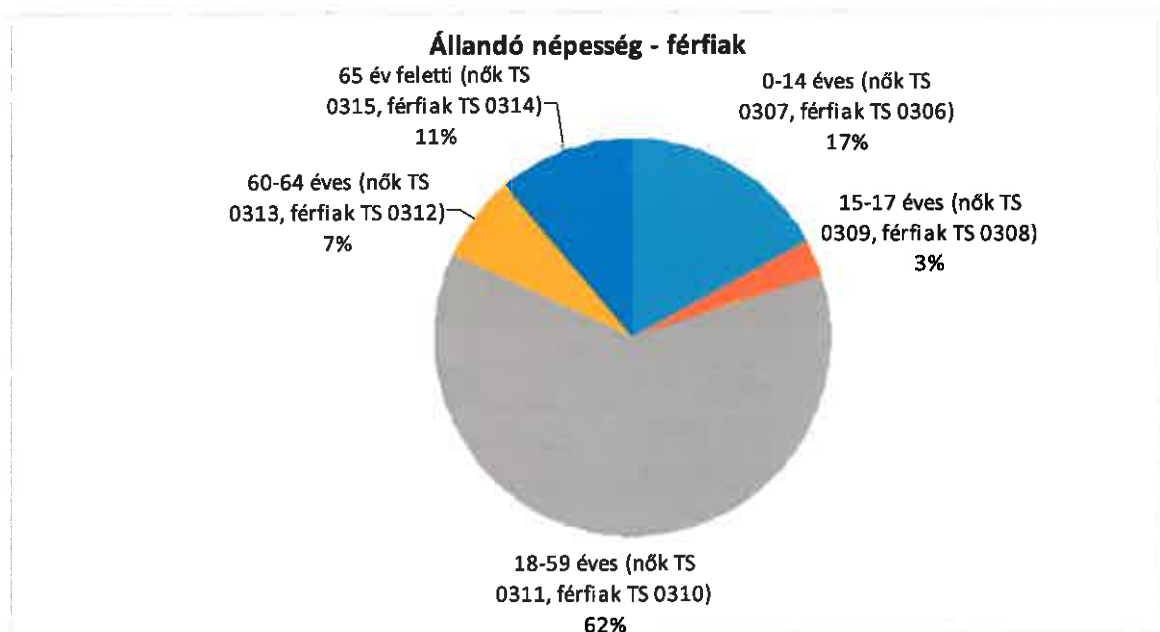
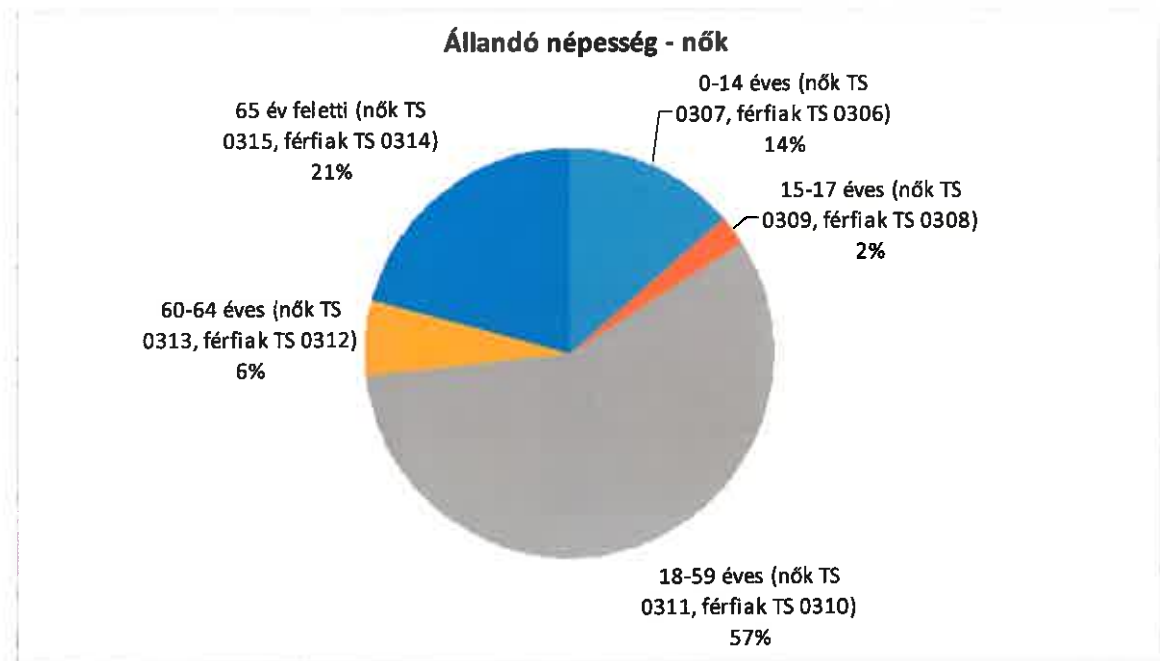

A fenti adatokból megállapítható, hogy Iregszemcse község lakónépessége (csak lakóhellyel rendelkezők száma) folyamatosan csökken, 2013. és 2017. év között 136 fővel lett kevesebb a lakónépesség száma.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	1 328	1 325	2 653	50,06%	49,94%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	40	43	83	3,13%	
0-14 éves (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	182	224	406	6,86%	8,44%
15-17 éves (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	31	41	72	1,17%	1,55%
18-59 éves (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	761	819	1 580	28,68%	30,87%
60-64 éves (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	76	92	168	2,86%	3,47%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	278	149	427	10,48%	5,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A 2.1. számú táblázat, illetve a hozzá tartozó kördiagramok a 2016. évi állandó népesség adatait tartalmazza, korosztályos és nemenkénti bontásban. A táblázatból és a kördiagramokból megállapítható, hogy a 65 év feletti korosztály esetében jelentős aránykülönbség tapasztalható a férfi és a női lakosság létszáma között.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	33	40	7
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	33	29	-4
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	42	37	-5
Összesen	108	106	-2

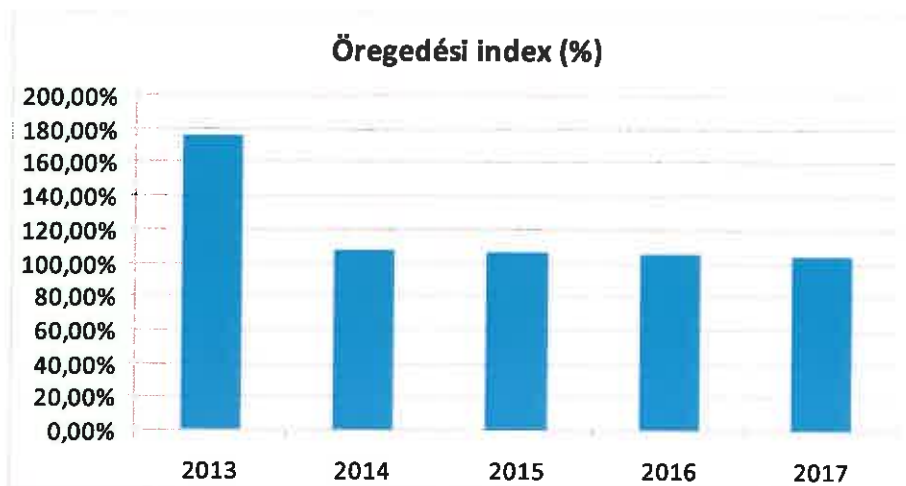
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A népszámlálás adataiból megállapítható, hogy a 15 éves gyermekek száma 10 év alatt 7 fővel nőtt, viszont a 16-17 éves korú gyermekek aránya 4, illetve 5 fővel csökkent.

3. számú táblázat - Öregedési Index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	431	244	176,64%
2014	431	400	107,75%
2015	425	398	106,78%
2016	427	406	105,17%
2017	430	411	104,62%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

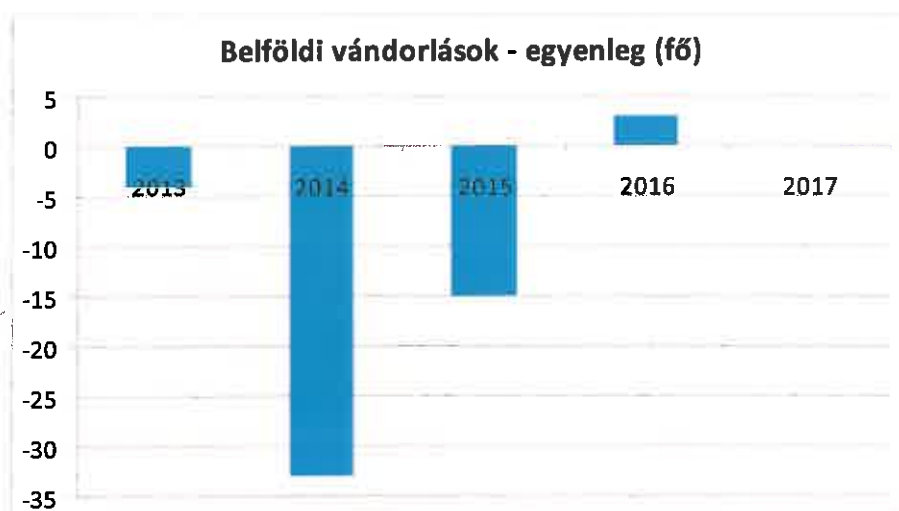

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A fenti adatokból megállapítható, hogy Iregszemcse lakossága előregedőben van.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2013	61	65	-4	65
2014	34	67	-33	67
2015	44	59	-15	59
2016	67	64	3	64
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

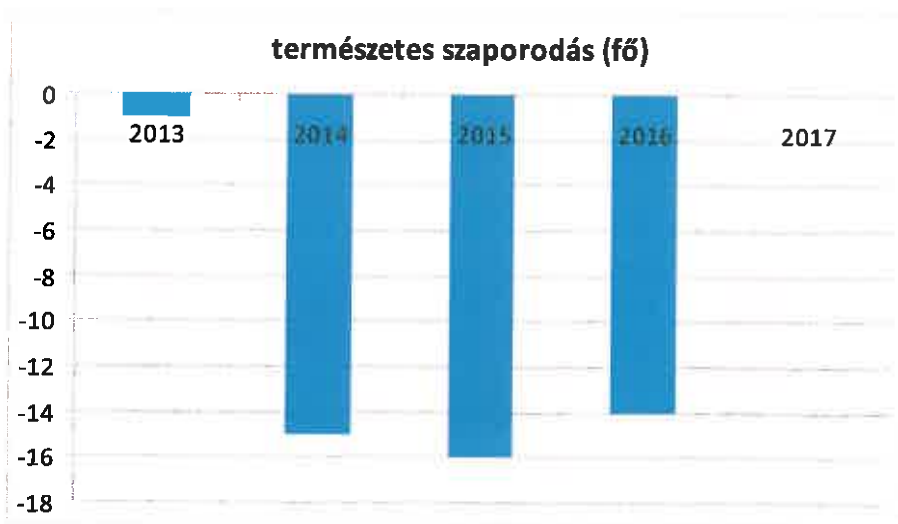

Az állandó lakónépesség csökkenésében szerepet játszik az elvándorlás is, amelynek száma az utóbbi években megemelkedett. Sokan költöznek be városokra, mennek ki külföldre. 2013-2015. években több volt az elvándorlás, mint az állandó jellegű odavándorlás, viszont a követő évben már ellenkező irány figyelhető meg.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	34	35	-1
2014	24	39	-15
2015	25	41	-16
2016	23	37	-14
2017	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A statisztikai alapinformációk alapján Iregszemcsén a természetes szaporodás/fogyás mutatószáma a vizsgált években negatív előjelű, ami szintén a lakosság elöregedését mutatja. Mindez az öregedési index diagramján is látható. Az élveszületések száma az utóbbi négy évben egyre kevesebb, míg a halálozások száma növekszik.

Értékeink, küldetésünk

A HEP a 321/2011.(XII.27.) Korm. rend. 1. § (2) bekezdés előírása értelmében kiemelt figyelmet fordít célcsoportjai, a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek, fogyatékkal élők helyzetére.

Iregszemcse Község Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy az érintett célcsoportok a saját településen jussanak lehetőséghez az oktatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás, a lakhatás, valamint a közlekedés és a kommunikáció területén. Lehetőséget teremt arra, hogy helyi pályázatok meghirdetésével anyagi támogatásban részesítse az esélyegyenlőség biztosítására irányuló törekvéseket.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Iregszemcse Község Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz:

- EU 2020 stratégia,
- Nemzeti Reform Program,
- Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia,
- „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia,
- Roma Integráció Évtizede Program,
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

EU 2020 stratégia

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzéseket tartalmaz:

- Biztosítani kell, hogy a 20–64 évesek körében a foglalkoztatottság aránya elérje a 75%-ot.
- A szegénység és társadalmi kirekesztettség kockázatának kitett lakosok számának 25%-os csökkentése, 20 millió ember kiemelése a szegénységből.
- Cél az iskolából kimaradók arányának 10% alá csökkentése.

Nemzeti Reform Program

A 2017. évi Nemzeti Reform Program intézkedéseinek jelentős hányada önálló stratégia, törvény, amelyeket megelőzött a törvényekben előírt társadalmi konzultáció, továbbá az uniós programokban szereplő intézkedések esetében az EU támogatások felhasználási eljárásrendjének megfelelően mind a tervezés, mind a kiválasztás folyamatában sor kerül társadalmi egyeztetésre. A gazdaságpolitika aktuális fő célja a termelékenység, a versenyképesség javítása. Az elmúlt időszak fő kormányzati intézkedései már alapvetően ezt a célt szolgálják: béremelés, adó- és járulékcsoökkentés, közfoglalkoztatás átalakítása, különböző iparfejlesztési és digitalizáció támogató programok, az oktatás és képzés az esélyeket megerősítővé, versenyképesebbé tétele, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A felzárkózáspolitikát az új stratégiai és kormányzati keretek adta átfogó megközelítésmód, amely a szakpolitikák összehangolásával és komplex beavatkozásokkal kezeli az ország társadalmi kohézió szempontjából meghatározó szociális problémáit.

A felzárkózáspolitikát célja, hogy

- csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők aránya;
- csökkenjen a hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi lemaradása, gyengüljenek a szegénység átörökítésének tendenciái;
- csökkenjenek a roma és nem roma népesség közötti társadalmi különbségek;
- enyhüljenek a társadalmi és területi kizáródás jelenségei, folyamata;
- minél több embert hozzon abba helyzetbe, hogy felelősséget tudjon vállalni saját sorsáért;
- a felzárkóztató programok teljesítményre ösztönözzenek és teljesítményt várjanak el.

„Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia

A stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzései:

- a) A születéskor várható, egészségben eltöltött életek növelése 2020-ra (EU-átlag elérése 2022-re).
- b) A fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növelése.
- c) Egészségtudatos magatartás elősegítése, egyéni felelősségvállalás érvényesítése.
- d) A területi egészség-egyenlőtlenségek, illetve a születéskor várható élettartamban mutatkozó különbségek csökkentése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódnak be a társadalom nagy rendszereibe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájuthatnak a tisztességes megélhetéshez.

Roma Integráció Évtizede Program

A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek - köztük nagy arányban romák - valós társadalmi és gazdasági integrációját.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

A stratégia általános célja: az ifjúságban rejlő erőforrások kibontása, e korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célként rögzíti egyebek mellett a kirekesztettség, kiszorítás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok fejlesztését.

A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szükséges feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a törvényi felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti, a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény által biztosított keretek között – önállóan mérlegelhet.

A HEP figyelembe veszi Iregszemcse Község Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat:

- Iregszemcse Község Önkormányzata 2/1998. (III.25.) számú rendelete a gyermekek védelmének helyi szabályairól,
- Iregszemcse Község Önkormányzata 12/2013. (X1. 14.) rendelete a szociális célú tűzifa támogatás feltételeiről.
- Iregszemcse Község Önkormányzata 2/2015. (II. 27.) rendelete a települési támogatásról.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A helyi stratégiákkal, települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal összhangban kerül megalkotásra a HEP, melyek a következők:

- Iregszemcse Község Önkormányzata 11/2012. (VII. 12.) rendelete a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról,
- Iregszemcse Község Sportkonceptiója 2016-2020,
- Iregszemcse Község Önkormányzati Képviselő-testülete 2015-2019. évekre szóló gazdasági programja,
- Iregszemcse Község Fenntartható Fejlődésének Programja 2012-2018,
- A 2014-2020-as programozási időszak pályázatainak megvalósításában történő együttműködésről szóló megállapodás,
- Költségvetési rendeletek,
- Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Stratégia 2018-2023.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Tamási és Simontornya Városkörnyéki Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 2004. június 21-én jött létre a kistérség összehangolt fejlesztése érdekében és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvény 1.§ (1) bekezdése alapján a közszolgáltatások biztosítása, fejlesztése, szervezése, valamint az intézmények fenntartása érdekében. A Mötv. alapján 2013. január 1. napjával hatályát veszítette a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvény, valamint a helyi önkormányzatok társulásairól szóló 1997. évi CXXXV. törvény. A Tamási és Simontornya Városkörnyéki Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 2013. július 1. napjától DÁM Önkormányzati Társulás néven működik tovább. Ezen társulásnak Iregszemcse Község is tagja.

A Társulás által ellátott feladatok:

- A személyes gondoskodás körébe tartozó szociális és gyermekjóléti ellátások,
- egészségügyi alapellátás,
- területfejlesztési feladatok és a kistérségi területfejlesztési projektek megvalósítása,
- belső ellenőrzési feladatok ellátása.

2013-tól a kistérségek mellett államigazgatási (közigazgatási) területi egységként járásokat is kialakítottak, a két területi beosztás nem esett egybe. A kistérségek közigazgatási szerepe ezzel jelentősen átalakult, az ország számos területén megszűntek.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Iregszemcse Község Önkormányzata különböző szolgáltatásfejlesztésekre rendszeresen pályázik, amelyekhez helyi adatgyűjtések történnek, azonban a település teljes helyzetképre vonatkozó kutatások nem valósultak meg, nem készültek.

A felhasznált statisztikai adatok többnyire a TEIR adatbázisból, helyi önkormányzati adatokból, statisztikákból, a helyi nyilvántartásokból kerültek összegyűjtésre, figyelembe véve a helyi szakemberek, intézmények, civilszervezetek beszámolóit, tapasztalatait. Több helyen jelezve lett adathiány, mivel a megelőző évi hivatalos statisztikai adatok több helyen még nem állnak rendelkezésre. A különböző forrásokból szerzett, ugyan azon területet érintő adatok több esetben eltérést mutatnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is és azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

Iregszemcse Községben Iregszemcse Szociális Intézménye (a továbbiakban: szociális intézmény) rendelkezésre álló tapasztalatai alapján összességében elmondható, hogy ellátottaik körében tendenciaként értelmezhetően növekedett a tartósan szegény családok, ezzel párhuzamosan a veszélyeztetett gyermekek száma, csökkent a szülők motiváltsága, érdektelenné, apatikussá váltak. A településen élő, szolgálatunkkal kapcsolatba kerülő családok jelentős része rendkívül alacsony jövedelemből és egyre rosszabb lakás- és szociális körülmények között él. Az esetek jelentős részében egyik, illetve mindkét szülő álláskereső, az ezzel járó anyagi nehézségek a legtöbb családnál konfliktusokat idéznek elő, melyek kezelése több esetben igényelt segítséget. A higiénés körülmények, és a szülők egészségi állapota is romlást mutat, így a gyermekek testi, lelki fejlődésének feltételei is kedvezőtlenebbek, melyek iskolai sikertelenségekhez, lelki betegségekhez és devianciákhoz vezethetnek.

A mélyszegénységet összetett jelenségként kell kezelni, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását. Az utóbbi években Iregszemcse-n ennek következtében is érezhetően csökkent az álláskereső száma. Míg 2013-ban 186 fő regisztrált munkanélkülit tartottak számon a faluban, addig 2017. hasonló időszakában 96 főt. A változás oka lehet a munkalehetőségek bővülése, kisebb mértékben a munkaképes korú lakosság elvándorlása.

A Kormány legutóbb 2015 márciusában alakította át a szociális ellátórendszert – lényegében az önkormányzatokra bízva a fenntartást. Megszüntették a központi lakhatási és adósságrendezési támogatást. A rendszeres szociális segítséget sokkal kevesebben kaphatják meg. Különösen a nyugdíj előtt álló munkanélküli korosztálynak egyedüli esélyként maradt a közmunka, amit kötelező elvállalniuk, ha valamilyen bevételhez akarnak jutni. Az álláskereső járadékot kilenc hónapra háromra rövidítették. Helyi szinten az egyik „legnagyobb közfoglalkoztató” és a munkát koordináló szerv továbbra is az önkormányzat, a munkavégzés helyét pedig az önkormányzat és intézményei biztosítják.

Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piaczgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség, a munkahelyek, az ingázási- és a munkásszállás lehetőségek beszűkülése miatt. Nehezíti helyzetüket, hogy az aktív keresők között alapkövetelmény a befejezett általános iskolai végzettség megléte, mely a célcsoport tagjai körében jelentős számban hiányzott és jelenleg is csak a képzés elindítás szándékáról lehet beszélni.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

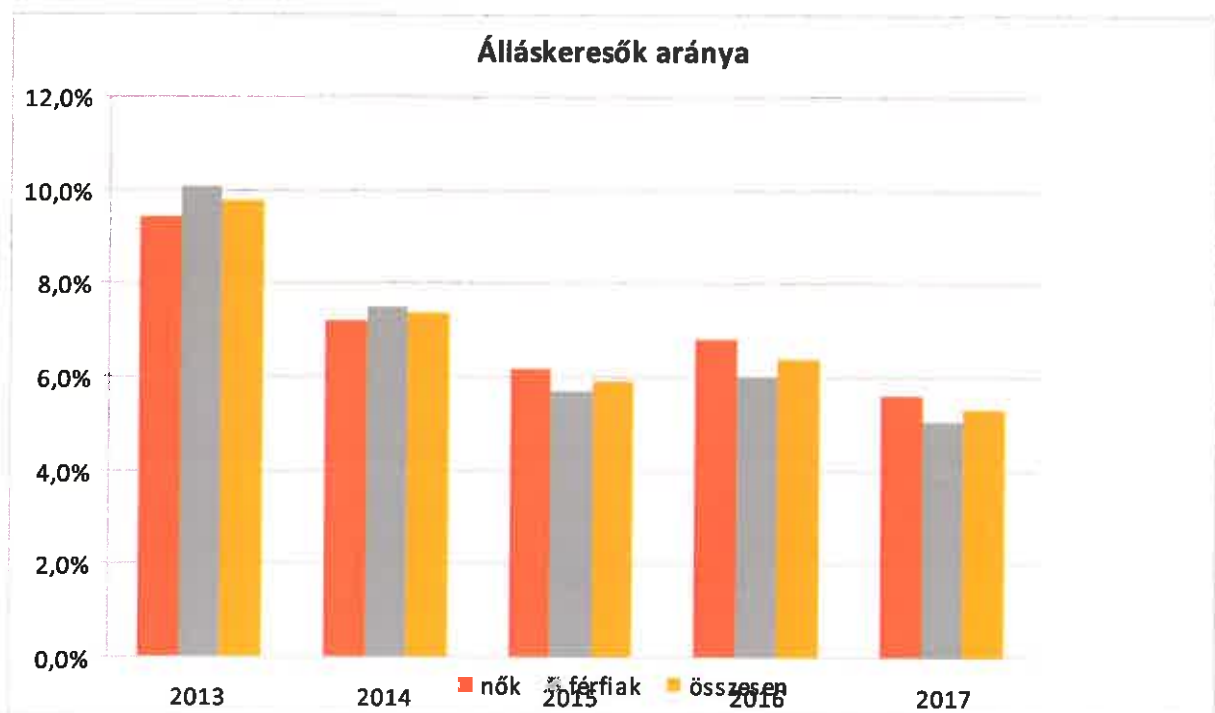
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat az Ft-ben és a Möt-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802)		Férfi (TS 0801)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	900	1 002	1 902	85	9,4%	101	10,1%	186	9,8%
2014	873	986	1 859	63	7,2%	74	7,5%	137	7,4%
2015	856	985	1 841	53	6,2%	56	5,7%	109	5,9%
2016	868	952	1 820	59	6,8%	57	6,0%	116	6,4%
2017	856	950	1 806	48	5,6%	48	5,1%	96	5,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

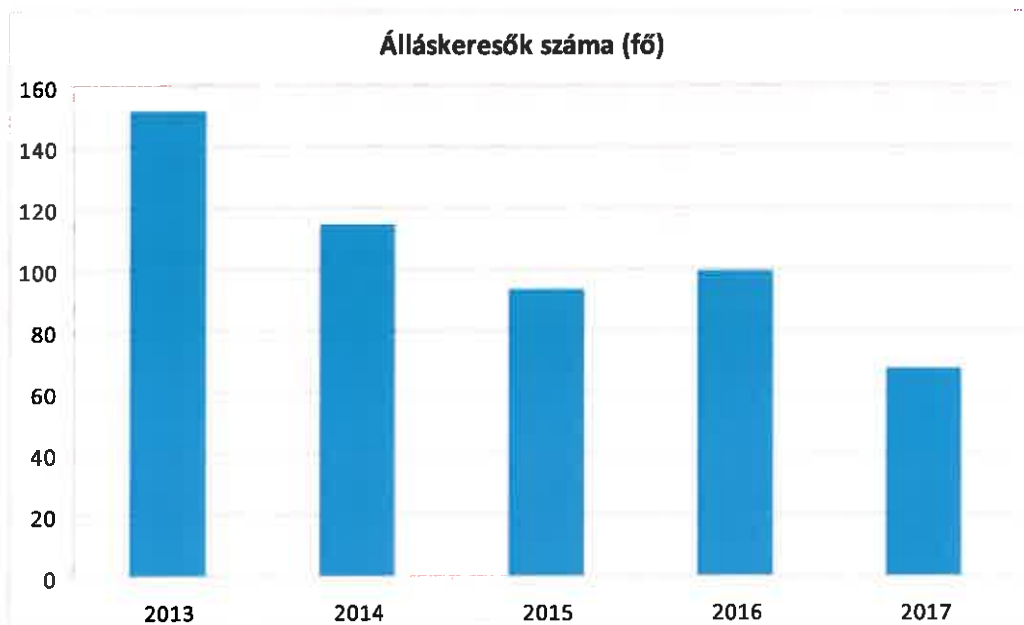

A 3.2.1. számú táblázat éves szinten mutatja a településen élő aktív korú lakosság nemek szerinti lebontott létszámát, valamint az adott évben nyilvántartott álláskeresők létszámát, százalékos arányát. A fenti adatokból látható, hogy a nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya a vizsgált időszakban csökkent, nők és férfiak hasonló arányban szerepeltek a nyilvántartásban.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		152	114,5	93,75	99,25	67,5
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	4	3	4	5	2
	%	2,5%	2,4%	3,7%	4,8%	3,3%
25-29 év (TS 1004)	Fő	24	15	14	19	9
	%	15,6%	12,7%	14,4%	19,4%	13,7%
30-34 év (TS 1005)	Fő	21	13	8	10	7
	%	13,7%	11,6%	8,3%	10,1%	10,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	21	20	13	15	7
	%	13,7%	17,5%	13,6%	15,4%	10,0%
40-44 év (TS 1007)	Fő	18	15	9	11	8
	%	11,5%	13,3%	9,6%	10,6%	12,2%
45-49 év (TS 1008)	Fő	17	14	11	9	7
	%	11,0%	11,8%	11,2%	8,8%	10,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	23	12	12	9	6
	%	15,1%	10,3%	12,5%	8,6%	8,1%
55-59 év (TS 1010)	Fő	21	20	17	14	7
	%	13,8%	17,2%	18,1%	13,9%	10,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	5	4	8	9	15
	%	3,1%	3,3%	8,5%	8,6%	21,9%

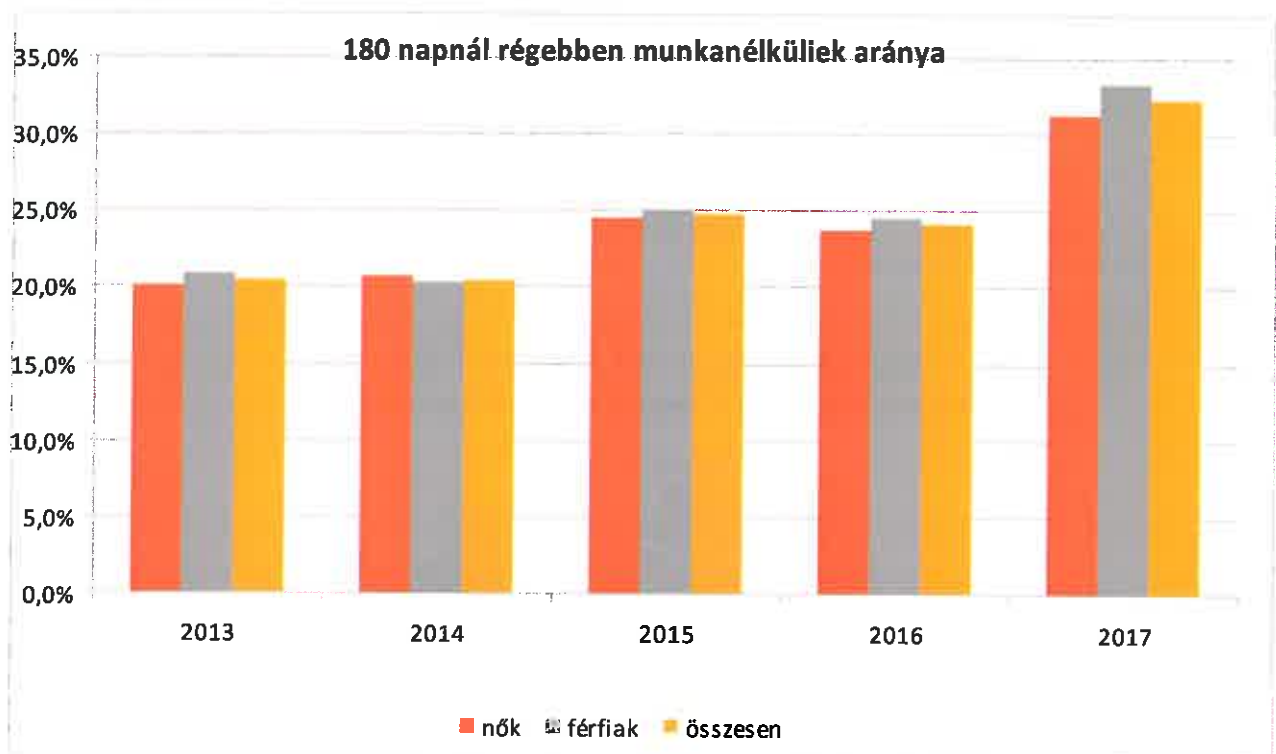
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	85	101	186	17	21	38	20,0%	20,8%	20,4%
2014	63	74	137	13	15	28	20,6%	20,3%	20,4%
2015	53	56	109	13	14	27	24,5%	25,0%	24,8%
2016	59	57	116	14	14	28	23,7%	24,6%	24,1%
2017	48	48	96	15	16	31	31,3%	33,3%	32,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Amennyiben a nyilvántartott álláskeresők csoportját szűkebb korcsoportokra tovább bontva vizsgáljuk látható, hogy legkisebb arányban a 20 éven aluli lakosság körében találhatóak regisztrált munkanélküliek. Ennek magyarázata lehet, hogy a 16. életévüket betöltött lakosok többsége még az oktatási rendszerben foglal helyet, középiskolában, vagy azt követően felsőfokú szakképzésben vagy felsőoktatásban vesz részt. A vizsgált időszakban az álláskeresők száma csökkent, azonban kiugró növekedés tapasztalható az 59 év feletti lakosság körében, mely a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint az kordedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeiből fakadó terheket azzal, hogy helyben biztosítanak álláslehetőséget számukra.

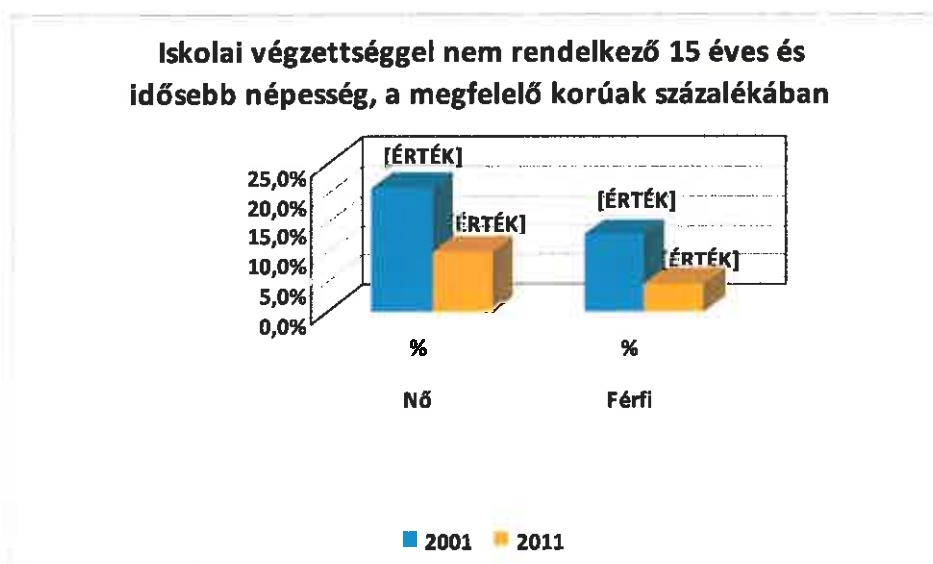
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Természetesen a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő (TS 1602)	Férfi (TS 1601)	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	79,1%	87,0%	20,9%	13,0%
2011	89,8%	95,2%	10,2%	4,8%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

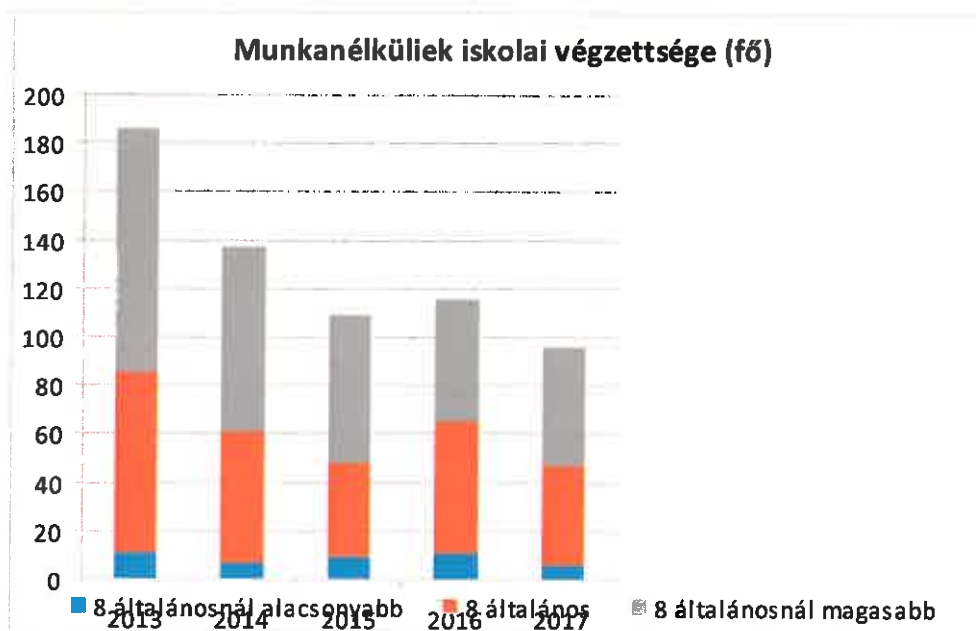

Iregszemcse községben 2001 és 2011 között több mint 10%-kal csökkent az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező, 15. életévüket betöltött lakosok száma. A 3.2.5. számú táblázatból kiolvasható, hogy csökkent a férfiak és nők közötti különbség: 2001-ben a női lakosság 20,9%-a, a férfi lakosság 13,0%-a nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 2011-re ez az arány nők esetében 10,2%-ra, férfiak esetében 4,8%-ra csökkent.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	186	11	5,9%	75	40,1%	100	54,0%
2014	137	7	4,7%	55	39,8%	76	55,5%
2015	109	9	8,3%	39	35,6%	61	56,1%
2016	116	11	9,1%	55	47,6%	50	43,3%
2017	96	6	6,3%	42	43,5%	48	50,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 3.2.6. táblázatban látható, hogy 2013 és 2017 között a nyilvántartott álláskeresők iskolai végzettség szerinti megoszlása kis mértékben, de átalakult. A 8 általánosanál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya több mint felére csökkent, de a munkanélküliek még mindig 50,3%-a tartozik ebbe a csoportba. A 8 általánosanál alacsonyabb végzettségűek arányában mindössze 0,4%-os csökkenés látható, míg a 8 általánossal rendelkezők esetében kis mértékben nőtt.

3.2.7. számú táblázat - Felnettóktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnettóktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnettóktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2013	n.a.	n.a.	n a
2014	n.a.	n.a.	n a
2015	n.a.	n.a.	n a
2016	n.a.	n.a.	n a
2017	n.a.	n.a.	n.a.

3.2.8. számú táblázat - Felnettóktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnettóktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnettóktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépfiskolai felnettóktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnettóktatásban résztvevők		Középfiskolai tanulók száma a felnettóktatásban (fő) - (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2013	n a	n.a.	n a	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n a	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n a	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n a	n.a.	n.a.	n.a.	n a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n a	n.a.	n.a.	n.a.	n a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Felnettóktatásban és a középfokú felnettóktatásban résztvevőkről nem rendelkezik adattal a település. A hiányzó adatok ellenére általánosságban elmondható, hogy a településen nyilvántartott munkanélküliek között még mindig nagyon magas azok aránya, akik csak alacsony végzettséggel rendelkeznek. Középfokú végzettség hiányában a szakképesítések többsége sem szerezhető meg, így ezeknek a lakosoknak a többsége a munkaerőpiac csak olyan területein tud elhelyezkedni, ahol semmilyen speciális szaktudásra nincs szüksége. A 16. életév betöltésével Magyarországon megszűnik a tankötelezettség, így semmilyen jogszabály által biztosított forma nincs arra, hogy a fiatalokat „rákényszerítsük” arra, hogy középfokú képzést szerezzenek. Az iskolarendszeren kívüli szakképzés megszerzésének egyik lehetőségeként alakult ki az utóbbi években, hogy a nyilvántartott álláskereső az illetékes Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályán keresztül pl. közfoglalkoztatási program keretein belül, a munkavégzés alól felmentve szerez valamilyen dokumentált szakképzést.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskeresők – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatóak. A fent említett törvény részletesen felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató.

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása,
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása,
- országos közfoglalkoztatási program támogatása,
- start munkaprogram támogatása,
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás,
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási- és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően – a munkabérhez hasonlóan – a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járulékterhek.

2013 és 2017. között az állam által meghatározott célok elérésének egyik meghatározó programja volt a kistérségi start mintaprogram, valamint a később erre épülő start-munkaprogram. Iregszemcsén 2018-ban 3 területen indult közfoglalkoztatási mintaprogram, ezek

- Mezőgazdasági és helyi sajátosságokra minta- és ráépülő program,
- Szociális jellegű program (belvíz-elvezetési program, belterületi közutak karbantartása, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása),
- Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás, melynek keretein belül az alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzésére került sor.

A **mezőgazdasági programelemben** önkormányzati tulajdonú területeken zöldségnövények és gyümölcsök termesztése valósult meg. Minden évben a termés egy része az Iregszemcsei Nefelejcs Óvoda és Közétkeztetési Konyha 2 konyhájának zöldség alapanyaggal való ellátását segítette térítésmentesen úgy, hogy külső beszállítóktól lehetőleg csak csekély mennyiségeket kelljen vásárolni. A termelt zöldségek konyhakészen kerültek átadásra, melyet a napközi-konyha épületénél levő előkészítőben végeznek a megbízott közfoglalkoztatottak. A szántóföldi növénytermesztés keretein belül a tavalyi évben gabonát, kukoricát, őszi búzát és napraforgót termeltünk és értékesítettünk. A **helyi sajátosságokra épülő programelemben** több, különböző területen tevékenykedtek a közfoglalkoztatottak: önkormányzati tulajdonú földterületeken parlagfű mentesítést végeztek; az intézményekben felújítást végeztek, ezzel is növelve meglévő értékeinket. A **belvíz-elvezetési program** célja a települést fenyegető belvizek kialakulásának megelőzése, a belvíz-elvezető árkok rendszeres karbantartása, kialakítása. A **közút programban** a belterületi úthálózat javítása, karbantartása, a járdák építése, javítása, utak padkázása, vagyis a meglévő értékeink állagmegóvása, valamint az elöregedett járdaszakaszok felújítása volt a célunk. Az **illegális hulladéklerakók felszámolására indított program** célja volt, hogy a kül- és belterületen található lerakott, elhagyott hulladék eltávolításra kerüljön, továbbá a felszaporodott illegális hulladéklerakók megszüntetésével és az ismétlődő lerakások megakadályozásával a környezet rendben tartsuk, ápoljuk.

A programok további kiemelt sajátossága maga az értékteremtés, a közfoglalkoztatottak munkájukkal hozzájárulnak a település ápolásához, a gyermekétkeztetés támogatásához, a szociális természetbeni ellátások megteremtéséhez, közben elsajátíthatnak a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat is.

Az önkormányzatok, mint közfoglalkoztatók esetében a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretében, más foglalkoztatóknál az országos közfoglalkoztatási programokhoz kapcsolódóan a közfoglalkoztatók igényei szerint indultak szakmai képzések, amelyek – a képzés jellegétől függően – tanúsítvány vagy OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárultak. A képzéseknek kettős célja volt, ezek jelenleg is kiemelten fontosak: a foglalkoztatók már meglévő dolgozóikat is támogathatják azzal, hogy munkájuk elvégzéséhez szükséges szakképesítés megszerzéséhez segítik őket, de az alacsony iskolai végzettségű álláskereső beiskolázására önálló programok is indulnak. Az elérni kívánt eredmény mindkét esetben az, hogy az új szakképesítéssel a dolgozók (re)integrálódjanak az elsődleges munkaerőpiacra. Szükséges azonban újból hangsúlyozni, hogy a közfoglalkoztatás csak átmeneti megoldást nyújt a munka nélkül maradt lakosság számára, nem lehet tartós célként meghatározni a közfoglalkoztatási programban való részvételt.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A foglalkoztatás mutatója lehet a munkahelyek, vállalkozások száma.

A kereskedelmi egységek jól felszereltek, bőséges árukészlettel rendelkeznek. A helyi termékeknek, szolgáltatásoknak nincs túl sok esélyük a környéken levő multi áruházak közelsége miatt. Ez az állapot csak egy gyökeres szemléletváltással - a helyi termékek, helyi szolgáltatások igénybe vételének preferálásával – változtatható meg.

Iregszemcsén 52 db bejelentésköteles kereskedelmi tevékenység végzésére jogosító igazolás, és 11 db működési engedély került kiadásra a helyi kereskedők részére. Telepengedély kiadására 9 alkalommal került sor.

Bár Iregszemcse több természeti és épített értéket is a magáénak tudhat, jelenleg nem tartozik Magyarország idegenforgalmi szempontból számon tartott települései közé. Szállásadói tevékenységet a településen 1 fő végez.

A gazdasági válság érezhető a mezőgazdaság – ipar – szolgáltatás - kereskedelem területén is, sok cég áll felszámolás alatt, vagy kényszerül a fejlesztések helyett a megmaradásra koncentrálni, több-kevesebb sikerrel.

Iregszemcse mezőgazdasági település, ez a terület ad megélhetést sok család részére. Sokan dolgoznak az utóbbi évtizedben megerősödött vállalkozói szférában. A községen belül egyre kevesebb munkalehetőség van, ezért az emberek kénytelenek ingázní. A környező településeken letelepedett mamutvállalatok biztosítják a munkalehetőségek nagy részét, igaz, hogy általában csak ideiglenes jelleggel (határozott időre szóló szerződések). Mindez létbizonytalanságot, elszegényedést eredményez.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A Tamási Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tájékoztatása alapján az alábbi szolgáltatásokat biztosítja a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program keretében 2018. évben. A GINOP 5.2.1-14 Ifjúsági Garancia Rendszer és a GINOP 5.1.1-15 „Út a munkaerőpiacra” elnevezésű programok keretében biztosít lehetőséget regisztrált álláskereső számára, támogatott képzések elvégzésére. A programok célja, hogy az álláskereső nagyobb eséllyel tudjanak elhelyezkedni az elsődleges munkaerőpiacon.

Az álláskeresők a képzés idejére jogosultak keresetpótló juttatásra, a lakóhely és a képzés helyszíne között az utazási költséget is megtérítik, valamint a teljes képzési díj és az első vizsga költsége sem az ügyfelet terheli. A programok célja a 25 év alatti fiatalok, valamint a 25-64 év közötti álláskeresők, különös tekintettel az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők segítése. A képzés elvégzését követően az ügyfeleknek lehetősége nyílik támogatott foglalkoztatásra, lakhatási és vállalkozóvá válási támogatásra.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A Tolna Megyei Foglalkoztatási Stratégia (2017-2021) adatai alapján 2016-ban Tolna megyében összesen 3756-an végeztek a felnőttképzés valamely típusában. A legmagasabb arányban (42%) az OKJ-s képzésekben végeztek, ezt követi a munkakörhöz, foglalkozáshoz szükséges, de OKJ-s végzettséget nem adó képzési típus (41%). Az OKJ-s végzettséget adó képzések közül a legnépszerűbbek az aranykalászos gazda (394 fő) a targoncavezetői (338 fő) képzések voltak.

Az Országos Statisztikai Adatgyűjtő Program adatai alapján a szakmai továbbképzéseken belül a legnépszerűbb az alapfokú sugárvédelmi képzések voltak. Ilyen végzettséget a szakmai továbbképzésen résztvevők 61 százaléka (274 fő) szerzett.

A hátrányos helyzetűek felzárkóztatására szervezett képzéseken résztvevők száma nem érte el az 1%-ot sem (37 fő), az általános felnőttképzésen résztvevők aránya pedig a fél százalékot sem (16 fő). Fontos továbbá megjegyezni, hogy elhelyezkedést segítő képzéseken, informatikai és nyelvi képzéseken az adatbázis adatai alapján 0 fő végzett.

A helyben indult hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás keretein belül 12 fő kezdte meg a parkgondozói szakképesítést, ebből 11 fő szerezte meg a vég bizonyítványt.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A településen az érintett célcsoport esetében az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg és alkalmaznak többek között a roma lakosságot. Az önkormányzat intézményeit áttekintve elmondható, hogy helyi roma lakos is van a foglalkoztatottjai között.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívok együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacon való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.²

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos).

² http://www.egyenlobanasmod.hu/tanulmanyok/hu/Foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás.

A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskeresők számára elérhető támogatásokat.

A törvénymódosítás értelmében 2015. január 1-től a szociális terület is jelentős változáson ment át és ezzel összhangban az önkormányzati rendelet is módosításra került. Iregszemcse Község Önkormányzata által hozott rendeletek esetében a szociális igazgatásról és ellátásról szóló 5/2007. (V. 10.) számú önkormányzati rendelete helyett a települési támogatásról szóló 2/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete lépett hatályba:

„1. § A rendelet célja, hogy az önkormányzat anyagi forrása függvényében szociális biztonságot nyújtson, illetve segítsen annak megőrzésében.”

Valamennyi jövedelemkompenzáló támogatás, így a régebben jegyzői hatáskörben lévő aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatalok hatáskörébe került. Az aktív korúak ellátásával kapcsolatban kétféle ellátástípus állapítható meg, egyrészt a foglalkozást helyettesítő támogatás, másrészt az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (ez utóbbi a megszűnő rendszeres szociális segély helyébe lép). Járási hatáskörben maradt az időskorúak járadéka, az ápolási díj, a közgyógyellátások, valamint az egészségügyi szolgáltatásokra való jogosultság.

Az önkormányzatoknál kiadáskompenzáló támogatások igényelhetők, melyek egységesen „települési támogatás” elnevezésre hallgatnak. Ide tartoznak a korábbi átmeneti, családi krízis-, lakásfenntartási, gyógyszerkiadási, ápolási célra vagy más címen kifizetett segélyek.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás

Az aktív korúak ellátásán belül, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosultak száma a lakosság szociális és foglalkoztatási helyzetének egyik indikátora. Jelzi, hogy hányan élnek a településen olyanok, akik munkanélküliként már nem jogosultak álláskeresői támogatásra, s megélhetésük más módon sem biztosított, vagyis családjukban az egy fogyasztási egységre (családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszám) jutó jövedelmük nem haladja meg a nyugdíjminimum 90%-át (2018-ban 25.650.-Ft), és vagyonuk nincs.

Munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az 1991. évi IV. törvényt a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról és a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskeresők támogatásának biztosítása érdekében alkotta az Országgyűlés.

Az Ft-ben meghatározott feltételek fennállása esetén az állami foglalkoztatási szerv különféle támogatásokat (pénzbeli) és szolgáltatásokat nyújt az álláskeresőknek.

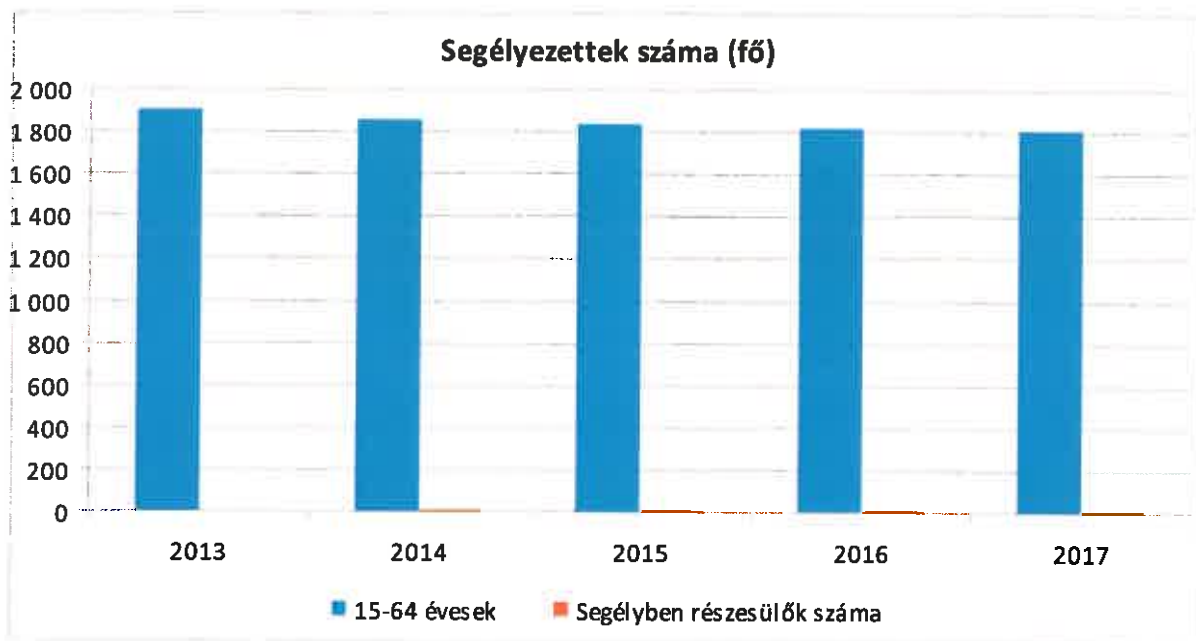
Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások:

- a) munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térsgégi) foglalkoztatási tanácsadás,
- c) munkaközvetítés.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2013	1 902	3	0,1%
2014	1 859	6	0,3%
2015	1 841	7	0,4%
2016	1 820	9	0,5%
2017	1 806	11	0,6%

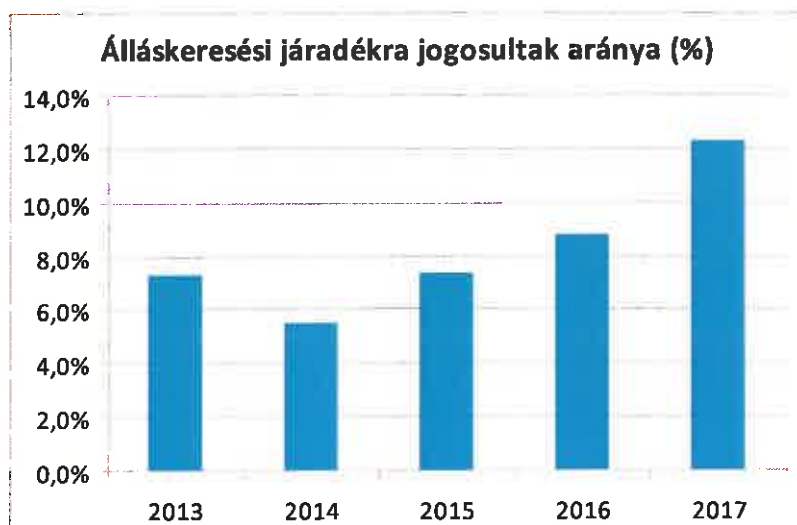
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2013	185,75	13,50	7,3%
2014	139,75	7,75	5,5%
2015	108,75	8,00	7,4%
2016	116,75	10,25	8,8%
2017	95,50	11,75	12,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

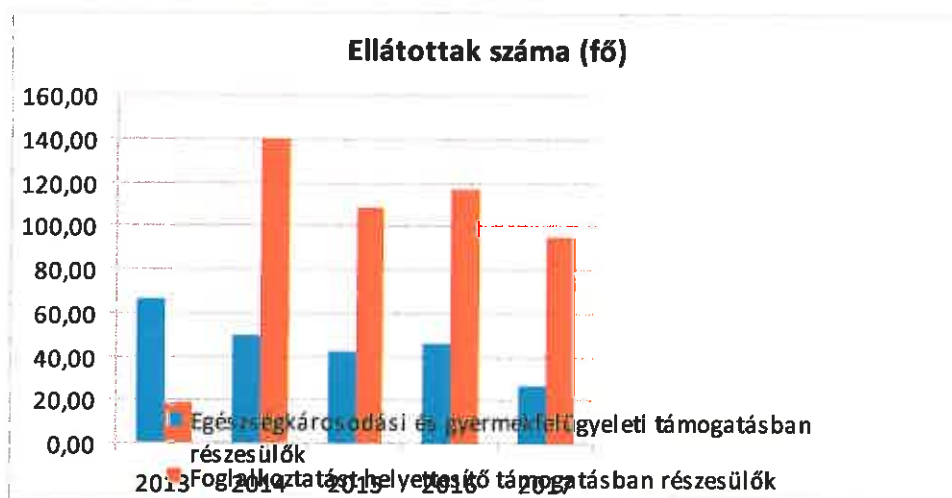

A 3.2.3. számú táblázat jól mutatja, hogy bár a regisztrált munkanélküliek aránya csökkent a településen, továbbra is súlyos problémát okoz az állásnéküliek visszakерülése a munkaerőpiacra. A nyilvántartott álláskeresők között a tartós munkanélküliek arányának növekedése láttatja, hogy többségük olyan, valamely munkaerőpiacon hátrányt okozó tényezővel bírhat, mely megléte tartósan akadályozza az elhelyezkedésben. Ilyen tényező lehet a már említett idős kor, az alacsony iskolai végzettség, vagy akár a szakmában szerzett gyakorlat hiánya is.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401))		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	66,25	3,48%	18,75	10,09%
2014	50,00	2,69%	139,75	100,00%
2015	42,00	2,28%	108,75	100,00%
2016	46,00	2,53%	116,75	100,00%
2017	26,50	1,47%	95,00	99,48%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy településünkön a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. A táblázatban szereplő számok a tárgyév december 31-én támogatásban részesülők számát mutatják.

Közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban FHT-ra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni.

Az iregszemcsei munkanélkülieket a Tamási Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tartja nyilván.

A Tamási Járási Hivatal ügysegédje heti egy napon (keddenként 8.15 és 11.45 közt) helyben, a polgármesteri hivatal épületében is fogadja az ügyfeleket, ezzel megoldottá vált helyben a lakosságot érintő ügyintézés.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakások száma Iregszemcsén (a 2011-es népszámlálás adatai alapján): 1054 db

- egyszobás lakások száma: 31 db (2,9%)
- kétszobás lakások száma: 302 db (28,7%)
- háromszobás lakások száma: 461 db (43,7%)
- négy és több szobás lakások száma: 260 db (24,7%)

A település lakosságának 92,6%-a belterületen él, a külterületen a tanyasi életforma az általános. A lakáskörülményekre a családi házas építési forma jellemző.

a) bérlakás-állomány

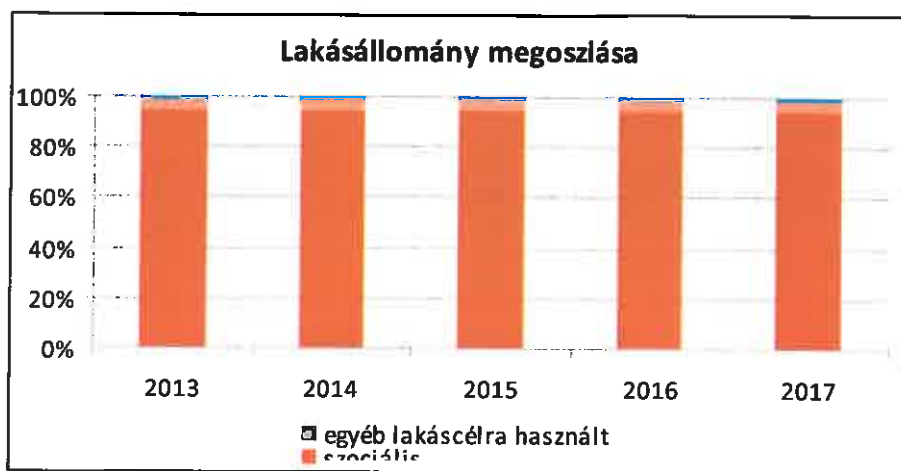
Az önkormányzati bérlakások száma 2017. december 31-én: 14 db. Ezek a lakások döntően szolgálati lakásként kerültek bérbeadásra. Az eltelt évek alatt kizárólag ad-hoc jelleggel történtek felújítások ezeknél az épületeknél, a lakhatás minőségének biztosítása miatt időszerű lenne a felülvizsgálatuk, javításuk.

Folyamatosan nagy az érdeklődés az önkormányzati bérlakások, szociális lakások iránt, a lakhatás feltételeinek biztosítására. Az elmúlt években érezhetően megnőtt a fiatal, közös életet kezdeni kívánó lakásigénylők száma is. Ezeket a kérelmeket rendelkezésre álló ingatlan hiányában nem tudja az önkormányzat támogatni.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	1 054	52	14	0	0	0	0	0
2014	1 055	52	14	0	0	0	0	0
2015	1 055	52	14	0	0	0	0	0
2016	1 055	52	14	0	0	0	0	0
2017	1 055	52	14	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Önkormányzati szociális bérlakások jelen pillanatban nincsenek a településen. Ennek ellenére egyre nagyobb igény mutatkozna erre a típusú lakhatás biztosítására, egyenes arányban a szociális helyzet romlásával, sőt komfort nélküli lakásokra is igény lenne, azok alacsony bérleti költségei miatt.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

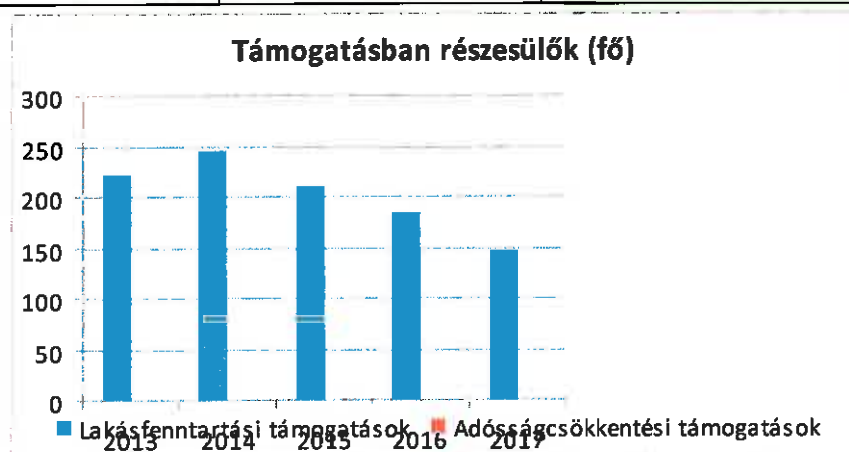
A településen nem jellemző a nem lakáscélú ingatlanokban történő lakhatás.

e) lakhatást segítő támogatások

A mindennapi létfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások igen megterhelőek a célcsoport családjai számára. A terhek enyhítését szolgálja a helyi rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakhatási támogatás.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	221	0
2014	246	0
2015	209	0
2016	184	0
2017	148	0

A kormány által létrehozott CSOK program központilag kíván segítséget nyújtani a népesség megtartásához, növekedéséhez, a lakhatás megoldásával, ennek hatásairól, számairól településünk vonatkozásában nem rendelkezünk adatokkal.

f) eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy több gyermekes családok esetében.

A lakosság eladósodását mutatja a hivatalhoz érkezett Végrehajtó Iroda által küldött hirdetések száma is, mely 2017. évben 13 db volt, mely az eladósodás emelkedését mutatja, az adósságspirál megjelenését körvonalazza.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségük közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Iregszemcse közigazgatási területéhez tartozik 3 pusztája: Csehipusztája, Okrád pusztája és Hékút pusztája. A puszták a faluközponttól távol vannak, szinte külön szigetként működnek. Megközelítésük nehézkes, útjaik és közterületeik minősége leromlott. Jellemző épületállományuk mezőgazdasági célból készült, a lakóházak elenyésző számban vannak jelen. A pusztai lakóingatlanok többsége víz- és villany közművel rendelkezik.

Külterület	0-18	19-61	62-	Összesen
Csehipusztája	14 fő	41 fő	6 fő	61 fő
Okrád pusztája	24 fő	36 fő	3 fő	63 fő
Hékút pusztája	27 fő	42 fő	2 fő	71 fő
Összesen	65 fő	119 fő	11 fő	195 fő

A külterületi helyeken jelentősen megnehezíti a mindennapi életet a kiépített infrastruktúra hiánya, állapota. A pusztán nincs bolt, sem vendéglátóipari üzlet, sem kikapcsolódásra alkalmas hely.

A külterületi lakosság összetételét tekintve nagy számban nehéz életfeltételek között élők, gazdaságilag inaktív, családjukat állami vagy önkormányzati támogatásból fenntartó, alacsony iskolai végzettségű, komfortnélküli, félkomfortos lakásokban élő lakosság alkotja. Az emberek a környező földeken folytatott mezőgazdasági tevékenységekből és közmunkából élnek. Okrád és Hékút pusztájának lakóinak többsége roma család. A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A 2001-es népszámlálási adatok szerint Iregszemcsén 113 fő, a lakosság 4,22%-a vallotta magát roma származásúnak.

A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Komoly anyagi problémákkal és krízishelyzetekkel küzdenek és alapvető szükségleteik kielégítéséhez szorulnak segítségre. Nagy dilemma az őket segítő munka, mely arra irányulna, hogy megtörténjen reintegrációjuk a munka világába. Míg alapvető szükségleteik nincsenek kielégítve, ez a feladat nagyon nehéz, szinte lehetetlen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

- Belterület: a település zárt beépített része,
- Külterület: a település zártan beépített részén kívüli szórvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanyák, puszták, külterületi lakott helyek)
- Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészben belül elkülönülnek.
- Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

Iregszemcse községben telep/szegregátum nincs.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nincs telep és szegregátum a településen.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nincs telep és szegregátum a településen.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nincs telep és szegregátum a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat képviselő-testülete megállapítja és kialakítja az egészségügyi alapellátások körzeteit, több településre is kiterjedő ellátás esetén a körzet székhelyét.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében

- a) gondoskodik a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a 73. § (1) bekezdése szerinti külön jogszabályban meghatározott rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest - saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. Az Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény).

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A szociális intézmény tevékenységi körével ellátja a település gyermekjóléti alapellátásainak egészét, a szociális alapszolgáltatások és szakosított ellátások nagy részét, valamint az egészségügyi alap- és szakosított ellátások közül a fogorvosi és védőnői szolgálatot.

A szociális és gyermekjóléti ellátás területén Iregszemcse Község Önkormányzata teljesíti a Szociális, és Gyermekvédelmi Törvényben meghatározott ellátási kötelezettségét, s a hátrányos helyzetű csoportokra irányuló szolgáltatásai elősegítik az esélyegyenlőség gyakorlatban történő érvényesülését.

Iregszemcse Község Önkormányzata Képviselő-testülete megállapította és kialakította az egészségügyi alapellátások körzeteit, a területi ellátási kötelezettségre a szerződést az alapellátásban résztvevő orvosokkal megkötötte, így biztosítva a lakosság részére az egészségügyi ellátáshoz a hozzáférést.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2013	2	0	0
2014	2	0	0
2015	2	0	0
2016	2	0	0
2017	2	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egészségügyi alapellátások:

Településünk egészségügyi ellátásának alapját a két vegyes háziorvosi praxis képezi. Háziorvosok: Dr. Csap László Attila és Dr. Séllei Lajos Tibor.

Alapellátás (kötelező feladat)

- vegyes (felnőtt+gyermek) háziorvosi körzet (2) (vállalkozók)
- fogorvosi körzet (1) (Iregszemcse Szociális Intézménye)
- ügyeleti szolgálat (vállalkozás)
- védőnői szolgálat (Iregszemcse Szociális Intézménye)

Egészségügyi szakellátások

A település nagyságánál fogva az egészségügyi alapellátást tudja kielégíteni, az egészségügyi szakellátások intézményei legközelebb Tamási, Dombóvár és Siófok városokban találhatóak. Magánrendelésen elérhető szolgáltatás keretein belül nőgyógyászati szakrendelés működik heti egy alkalommal a szociális intézmény épületében.

Iregszemcse községben 1 gyógyszertár működik.

Az ügyeleti ellátást az Emergency Service Kft. biztosítja vállalkozásban.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknél, hadi gondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében.

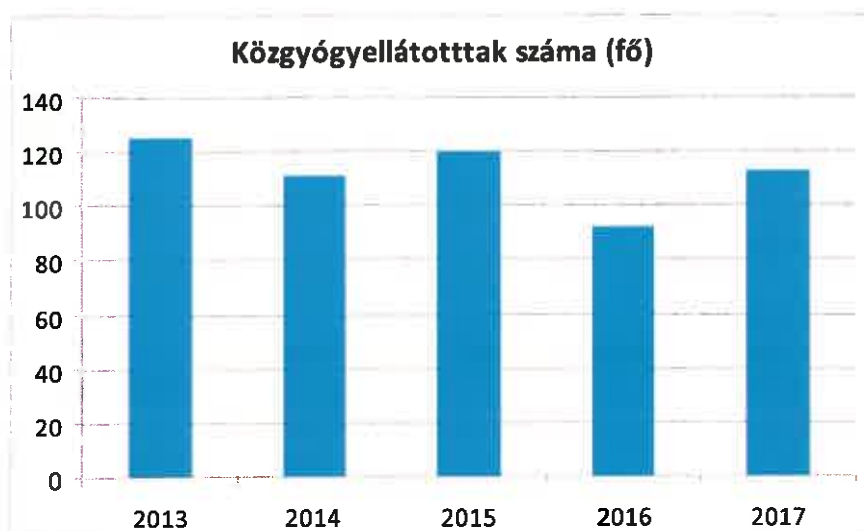
Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Az ápolási díjra jogosult a nagykorú hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

Az ellátásokat kérni a Tamási Járási Hivatalnál lehet.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	125
2014	111
2015	120
2016	92
2017	113

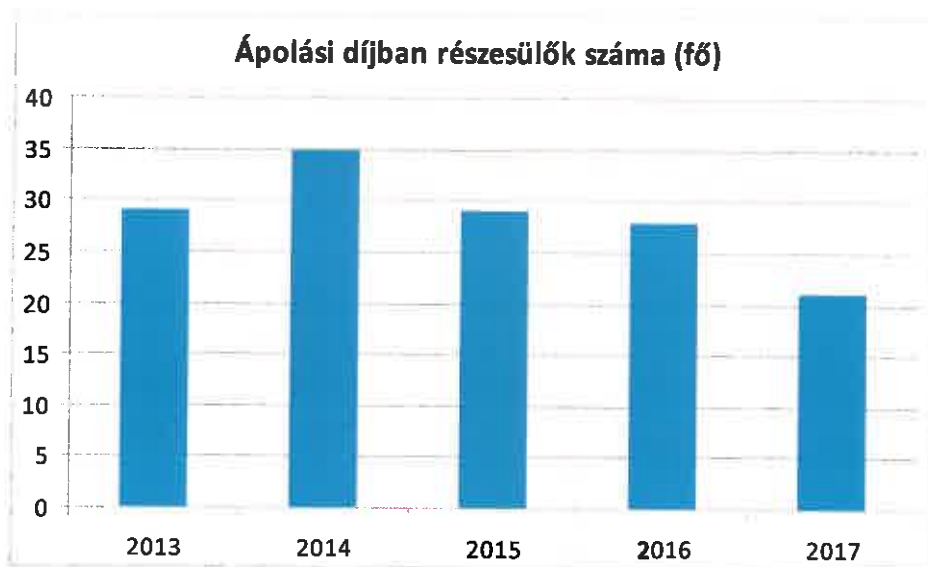
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2013	23	6	29
2014	30	5	35
2015	25	4	29
2016	25	3	28
2017	20	1	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzájárulás

A házi orvosok jelentős prevenció munkát végeznek, a településen egyre nagyobb szerepe van a megelőzésnek. Kihhasználják a szakorvosi hálózat szabad kapacitásait, jó a kapcsolat az egyes főorvos kollegákkal, rövidültek a szakvizsgálatokra kért várakozási idők.

A kötelező szűrésekhez való hozzájárulás a lakosság számára biztosított, egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján mindenki számára hozzáférhető. A rendszeres szűrések körébe tartozó nőgyógyászati vizsgálatok köre (mammográfia, ultrahang, stb.) a környező városokban biztosított.

Az iskolai egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fejtetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, fogászati vizsgálatok és beavatkozások, csoportos egészségnevelés történik.

A településen működő két iskola, a Deák Ferenc Általános Iskola, valamint a Tolna Megyei Önkormányzat Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Göllesz Viktor Tagintézménye is iskolavédőnői körzetként működik. A védőnők emellett gondozást végeznek az Iregszemcsei Nefelejcs Óvoda és Közétkeztetési Konyhában is.

A gyermekek több alkalommal vettek részt az iskolák által szervezett egészségnapokon, részt vettek osztályfőnöki órákon, felvilágosító előadásokon. Rendszeresen visszatérő fejtetvességi problémák esetén a rendszeres kontrollvizsgálatok vannak, illetve a rászoruló családok segítséget kapnak az irtószer beszerzésében is. Szükség szerint a szociális intézmény is bekapcsolódik a preventív munkába.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzájárulás

A fejlesztő és rehabilitációs szolgáltatásokhoz való hozzájárulást a szolgáltatásba való továbbirányítással valósul meg.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat biztosítja a közétkeztetést az Iregszemcsei Nefelejcs Óvoda és Közétkeztetési Konyha útján. A rendelkezésre álló két konyha (Napközi-konyha – Bartók u. 37. és a „Göllesz” Konyha – Bartók u. 10.) napi rendszerességgel biztosítja a településen működő nevelési, oktatási intézményekbe beíratott

gyermekek, tanulók számára a gyermekétkeztetést, valamint a szociális intézmény ellátottai számára az életkoruknak és a szükségleteiknek megfelelő minőségű és tápértékű étkeztést.

Az étkeztetéssel, étrendkészítéssel, nyersanyag felhasználással kapcsolatban a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendeletben foglalt követelmények az irányadóak.

A Napközi-konyha 500 adagszám előállítására alkalmas főzőkonyha, a „Göllesz” Konyha pedig 250 adagszám előállítására alkalmas főzőkonyha. Szükség lenne mindkét konyha felújítására, vagy még inkább egy új, korszerű konyha megépítésére, mivel mindkét konyha épülete és infrastruktúrája elavult, fenntartásuk nagyon költséges; nem felelnek meg a modern kor követelményeinek.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Iregszemcse Község Önkormányzata Képviselő-testülete kiemelt figyelmet szentel a településen folyó sporttevékenységeknek és a sportolás által a testmozgás, az egészséges életmódra nevelés, szabadidő hasznos eltöltése tevékenységekre, beleértve a szabadidős tevékenységet, és az egészségmegőrzést is.

Az önkormányzat sportpályákat tart fenn és biztosítja a sportoláshoz való hozzáférést. A civil szervezetek között több sportegyesület működik és folytat különböző sporttevékenységet, őket a képviselő-testület lehetőségeihez mérten anyagilag és egyéb jellegű segítséggel (pl. segítség nyújtás a logisztika területén) is támogatja.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális intézmény tevékenységi köreivel ellátja a település gyermekjóléti alapellátásainak egészét, a szociális alapszolgáltatások nagy részét, valamint az egészségügyi alapellátások egy részét.

A tanyagondnoki szolgálatot az önkormányzat üzemelteti.

A szociális intézmény alaptevékenységei:

- Szociális étkeztetés
- Házi segítségnyújtás
- Idősek nappali ellátása
- Család- és gyermekjóléti szolgálat
- Védőnői szolgálat
- Fogorvosi szolgálat

A gyermekek napközbeni ellátásáról az Iregszemcsei Nefelejcs Óvoda és Közétkeztetési Konyha gondoskodik. A bölcsődei ellátás településünkön nem biztosított, mini bölcsőde megépítése elnyert pályázat útján folyamatban van. A lakosság szükségleteit elégíti ki a családsegítő szolgálat megelőző, korrekciós és kríziskezelő tevékenysége is.

A lefedetlen szolgáltatási területeket, a kielégítetlen szükségleteket célozza meg a tanyagondnoki szolgálat, melynek feladata a külterületi lakosság különböző szolgáltatásokhoz történő hozzáféréseinek segítése.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Iregszemcse Község Önkormányzata intézkedései mellett a szociális intézmény tevékenységét kell kiemelni. Az intézmény az alaptevékenysége mellett számos speciális szolgáltatás biztosításával is foglalkozik annak érdekében, hogy többek között a célcsoport helyzetét segítse. A családsegítő szolgálat a korábbi évekhez hasonlóan különböző, többnyire egyénre szabott, beilleszkedést segítő programot is szervezett; folyamatos családgyógyozást, segítő tevékenységet folytat.

A faluban több intézmény, szervezet, adományozási programokon közvetít tartós élelmiszercsomagot. A nevelési-oktatási intézmények is jelentős lépéseket tesznek az intézményen belül az érintett célcsoport esélyeinek javítására: pályázatok és saját lehetőségeiken belül nyújtanak támogatást a célcsoportok tagja számára.

A Deák Ferenc Általános Iskola az Útravaló Ösztöndíjprogrammal támogatja a hátrányos helyzetű diákokat. Az Arany János Tehetséggyozozó Program keretében lehetőség nyílik arra, hogy a hátrányos helyzetű tehetséges gyerekek olyan középiskolákban, kollégiumokban tanuljanak, nevelődjenek, amelyek célul tűzték ki a tehetséggyozozást és a felsőfokú tanulmányokra való eredményes felkészítést.

Iregszemcse Község Jegyzője átruházott hatáskörben kérelem és rászorultság esetén megállapítja a települési támogatást.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Iregszemcsén a közösségi élet színterei sokrétűek, munkahelyek, intézmények, templomok, civil szervezetek is megtalálhatók.

Iregszemcse Község Önkormányzata Képviselő-testülete 2003. évben alkotta meg a helyi nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődési tevékenységről szóló rendeletét. E rendelet tartalmazza a közművelődési feladatellátás elvi és intézményi kereteit. Az önkormányzat évente költségvetési keretet biztosít olyan rendezvények támogatására, melyek szervesen kapcsolódnak a falu kulturális életéhez, hagyományaihoz (majális, falunap).

A kultúra és a közművelődés központja a Bartók Béla Művelődési Ház (a továbbiakban: művelődési ház), mely többcélú kulturális intézmény, magába foglalja a helyi könyvtárat is. A művelődési ház szerkeszti a falu ingyenes újságját, az Iregszemcsei Hírhozót és felelőse az önkormányzati honlap kezelésének is.

Az önkormányzati intézmények mellett a civil szervezetek, egyházak is szerepet vállalnak a falu kulturális életében.

Településünkön 11 civil szervezet (6 egyesület és 5 alapítvány) működik, melyek kulturális, szociális, sport, egészségügyi és egyéb szabadidős tevékenységi területet fognak össze. Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jónak mondható. A civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig lehetőségéhez mértén, anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Iregszemcsén jellemzően három nemzetiség él. Elmondható, hogy a közösségi együttélés zökkenőmentes, nem beszélhetünk etnikai konfliktusokról, nemzetiségek közötti problémáról.

- cigány nemzetiség száma a 2011. évi népszámlálási adatok alapján: 113 fő
- német nemzetiség száma a 2011. évi népszámlálási adatok alapján: 23 fő
- román nemzetiség száma a 2011. évi népszámlálási adatok alapján: 8 fő

Roma Nemzetiségi Önkormányzat Iregszemcse Községben nem működik. A helyi cigányság tényleges számáról csak becsléteink lehetnek, annak ellenére, hogy nyomon követhető származásuk, a közösségükhöz való tartozásuk, a fizikai megjelenésük és a lakóhelyük szerint is. A helyi nemzetiségek nem alakítottak kulturális-művészeti csoportokat, a hagyományápoló tevékenységük minimálisra csökkent.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Iregszemcse Község lakóira nem jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. A településen a családsegítő szolgálat ilyen irányú tevékenysége mellett a civil szervezetek nem végeznek adománygyűjtő tevékenységet.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma Nemzetiségi Önkormányzat Iregszemcse Községben nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A pusztán élők esélyegyenlőségének biztosítása; szociális szolgáltatások továbbfejlesztése.	Tanyagondnoki gépjármű beszerzése (9 személyes mikrobusz).
A puszták megközelíthetősége nehézkes.	A pusztai élet feltételeinek javítása a közlekedési lehetőségek javításával (útfelújítás).

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Iregszemcse lakosság száma összesen (2018. január 1-én): 2647 fő.

Ebből: 0- 2 éves	82 fő,
3- 5 éves	80 fő,
6-14 éves	249 fő,
15-18 éves	97 fő,
0-18 éves korosztály összesen:	508 fő.

A településen a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a faluban jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

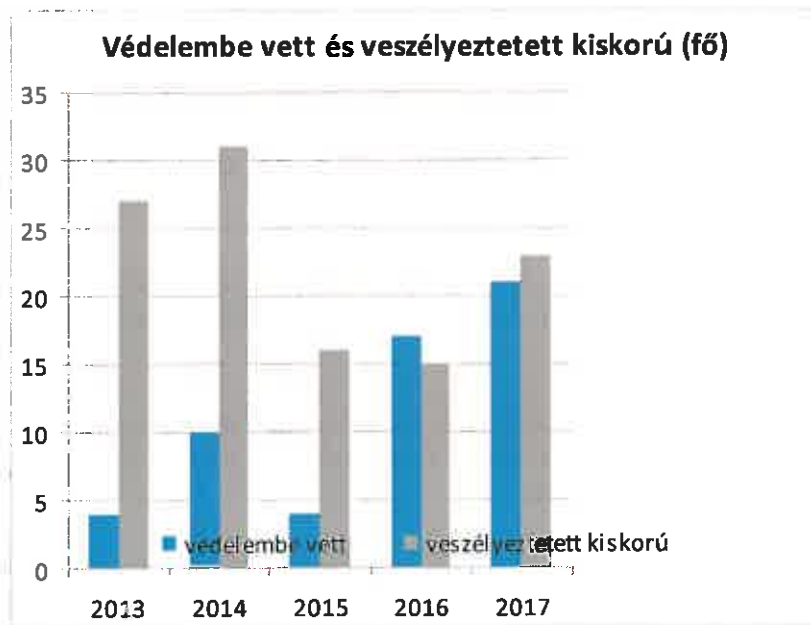
A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. Ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer kapcsolattartása folyamatos. A szociális intézményben minden évben szakmai tanácskozással kerül megrendezésre, ahol a jelzőrendszer tagjainak írásos tájékoztatóit figyelembe véve kerül sor a jelzőrendszer éves működésének átfogó értékelésére.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2013	4	27
2014	10	31
2015	4	16
2016	17	15
2017	21	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt. 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek, a Gyvt. 20/A. §-ban meghatározott természetbeni támogatásnak, továbbá a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére. A gyámhatóság (jegyző) annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel, a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában. **A jogosultak köre:** rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény állapítható meg annak a gyermeket nevelő családnak, ahol az egy főre eső jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum legkisebb összegének (28.500.-Ft) 135%-át (38.475.-Ft). Amennyiben a szülő egyedül álló, a gyermek tartós beteg, vagy nagykorú., akkor a nyugdíjminimum 145%-át (41.325.-Ft) nem haladhatja meg a jövedelem. A gyermekvédelmi kedvezményt egy évre állapítja meg a jegyző, így az ellátás folyamatossága érdekében évente új kérelmet kell benyújtani.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A gyámhatóság (jegyző) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg, kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzetének fennállását.

A hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	277
2014	247
2015	225
2016	205
2017	186

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A települési önkormányzat képviselő-testülete a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartós létfenntartási gonddal küzdő személyek részére a rendeletében meghatározottak szerint rendkívüli települési támogatást nyújt.

Létfenntartást veszélyeztető körülmények:

- a kérelmező havi gyógyszerköltsége meghaladja az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 30%-át (8.550.-Ft) és ezt saját névre kiállított igazolással, recepttel igazolja,
- a kérelmező nyugdíjazása igazoltan 30 napnál régebb óta folyamatban van, és ellátásban nem részesül,
- a kérelmező napi megélhetési gondokkal (élelmiszerhiány) küzd.

Alkalmanként keletkező nem várt többletkiadásnak minősül:

- betegséghez,
- halálesethez,
- elemi kár (különösen a jégeső, a belvíz, a fagy, az aszály, a hó-, a jég- és a széltörés, a vihar, a földrengés, valamint a természeti vagy a biológiai eredetű tűz) elhárításához,
- válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához,
- iskoláztatáshoz,
- a gyermek fogadásának előkészítéséhez,
- a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz,
- a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez

kapcsolódó kiadás.

Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli települési támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen a szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség vagy iskoláztatás - miatt anyagi segítségre szorulnak. A rendkívüli települési támogatást a szülők általában tanévkezdéskor ruházatra, kiegészítő iskolai felszerelésekre, betegség esetén gyógyszerre kérik. A kérelmezők általában a munkanélküli, a többgyermekes, vagy a gyermekeit egyedül nevelő családok köréből kerülnek ki.

Iregszemcsén 2017. évben rendkívüli települési támogatásban 73 fő részesült. Ebből egyszeri kifizetésben 46 fő, egyéb gyakorisággal nyújtott támogatásban 27 fő részesült. A támogatásra felhasznált összeg 540.000.-Ft volt.

A **Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer** célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt.

A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetét három forrás szolgál: a települési önkormányzati, a megyei önkormányzati, valamint – az Emberi Erőforrások Minisztériuma finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás.

Iregszemcse Község Önkormányzata évek óta csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez. 2017. évben 12 hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló tanuló részesült támogatásban.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az intézményi gyermekétkeztetést 2015. szeptember hó 01. napjától az alábbi esetekben ingyenesen kell biztosítani:

- a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - a tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékka csökkentett összegének 130%-át (37.050.-Ft) vagy
 - nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - nevelésbe vették;
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- c) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- nevelésbe vették, vagy
 - utógondozói ellátásban részesül.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kiegészítése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	56	187	22	236	13	0
2014	51	162	25	212	10	0
2015	86	156	27	208	11	0
2016	92	173	34	207	0	54
2017	86	193	42	197	0	48

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Iregszemcse Községben nincs tudomásunk magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Iregszemcse községben telep/szegregátum nincs.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál is sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében. A velük való foglalkozást helyben a szociális intézmény segíti, de lehetőségeik végesek.

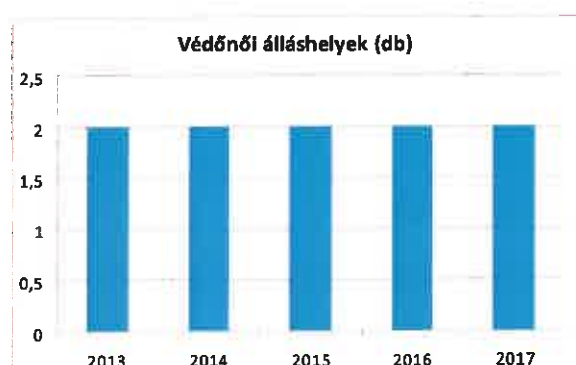
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A Védőnői Szolgálat ellátási területe Iregszemcse 0-18 éves korú lakosságára, valamint a felnőtt lakosság azon rétegére terjed ki, akik szoros kapcsolatban állnak ezzel a korosztállyal, illetve valamilyen lakossági szűrésben érintettek. Nyitott tanácsadóként működik, vagyis, ha valaki megkeresi a szolgálatot bármilyen problémával, a védőnők tudásuk és lehetőségük szerint igyekeznek a gondozottakat kiszolgálni.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	2	199,5
2014	2	200
2015	2	199
2016	2	197,5
2017	2	205,5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői tevékenység helyszínei: a Tanácsadóban (7095 Iregszemcse, Rákóczi u. 1.) önálló fogadóóra illetve Várandós és Csecsemő Tanácsadás keretein belül; a család otthonában családlátogatások során; nevelési-oktatási intézményekben történő tisztasági vizsgálatok és egészségnevelés alkalmával; valamint közösségi programokra alkalmas helyszíneken.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Iregszemcsén 2 vegyes körzet működik. Kórházi háttérrel Dombóvár és Siófok városok biztosítanak. A szükséges szakellátások a környező városokban érhetők el.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2013	1	2732	0	399	0
2014	0	2690	0	400	0
2015	1	2664	0	398	0
2016	1	2653	0	395	0
2017	0	2647	0	411	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A kisgyermekkorú nevelés helyzetének elemzése során problémákat okoz, hogy nincs pontos helyi nyilvántartás az 5 éven aluli óvodáskorú gyermekek korai fejlesztéséről, rehabilitációjáról. Az óvodai ellátásban történő fejlesztést szakképzett óvónők végzik. Az iregyszemcsei gyermekek korai fejlesztést vehetnek igénybe Tamásiban a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tamási Tagintézményében.

d) gyermekjóléti alapellátás

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása.

Iregszemcse Község Önkormányzata kötelezően ellátandó feladatként a család- és gyermekjóléti szolgáltatást a szociális intézményén keresztül biztosítja. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatellátását a Gyvt., az Szt., ezek végrehajtási rendeletei, valamint az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott szakmai irányelvek, módszertani útmutatók, protokollok határozzák meg.

Bölcsőde, családi napközi a településen nem működik.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

e) gyermekvédelem

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai között az alábbiak szerepelnek:

- a) Tájékoztatás, információnyújtás.
- b) Szociális segítőmunka keretében részt vesz a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában.
- c) Családban jelentkező nevelési problémák, hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából szabadidős és közösségi programokat szervez, illetve kezdeményezi azok szervezését.
- d) Ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése.
- e) Hivatalos ügyek intézésében való közreműködés.
- f) Segíti a nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatának ellátását.
- g) Közösségfejlesztő programok szervezése, valamint egyéni és csoportos készségfejlesztés.
- h) Munkanélküliek, adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, fogyatékossgal élők, krónikus, pszichiátriai és szenvedélybetegek, kábítószer-problémával küzdők, egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás biztosítása.
- i) Kríziskezelés, valamint nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatások biztosítása.
- j) Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslatok készítése, a szakemberek közötti együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása.

A jelzőrendszeri tagok nem azonos súllyal, gyakorisággal és mélységben vesznek részt a családok életében, így míg a személyes szolgáltatást nyújtó intézmények, hivatalok, védőnők, háziorvosok és pedagógusok a gyermek mindennapjainak részét képezik, a pártfogó felügyelő már csak bűnelkövetői múlttal rendelkező gyermek életébe lép be, az ügyészség, bíróság pedig még ritkábban, inkább csak áttételesen értesülhetnek gyermek veszélyeztetettségéről.

A Szolgálat elsődleges szakmai célja, hogy a szociális és gyermekvédelmi segítséget, vagy támogatást igénylő személyek, családok és gyermekek helyzetének pozitív irányú megváltoztatása érdekében létrejövő észlelő- és jelzőrendszer szereplőivel érdemi és hatékony együttműködést tudjon kialakítani és működtetni. A jelzési vagy együttműködési kötelezettség elmulasztása esetén fegyelmi felelősségre vonásra is sor kerülhet.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Az észlelő- és jelzőrendszer tagjaival való szakmai együttműködés a krízishelyzetek megoldásának egyik elengedhetetlen feltétele.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok a településen megtalálhatóak. A majális és falunapi rendezvények minden évben megrendezésre kerülnek, ahol kicsiknek és nagyoknak is szerveznek sportversenyeket. A településen működő sportegyesületek a falu sport- és szabadidős programjainak szervezésében aktívan részt vesznek. A nevelési, oktatási intézmények szintén aktívan részt vesznek az egészségfejlesztésben, a sportprogramokhoz való hozzáférés elősegítésében.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei), ingyenes tankönyv

Szünidei gyermekétkeztetés:

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/A §-a alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő hátrányos helyzetű és halmozottan

hátrányos helyzetű gyermek részére az önkormányzat a déli meleg főétkelés helyben történő elfogyasztásának megszervezéséről gondoskodik.

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést:

- a) a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott őszi, téli és tavaszi tanítási szünet, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon, és
- b) a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott nyári tanítási szünet időtartama alatt legalább 43 munkanapon, valamint az ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon szervezi meg.

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevétele 2017. évben az alábbiak szerint alakult:

- 2017. tavaszi szünet: 34 gyermek,
- 2017. nyári szünet: 48 gyermek,
- 2017. őszi szünet: 25 gyermek,
- 2017. téli szünet: 25 gyermek.

Az ingyenes tankönyvellátásban részesülők számát a 4.1.3. számú táblázat (Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma) tartalmazza.

j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzés nem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Iregszemcse Község Önkormányzata intézkedései mellett a szociális intézmény az alaptevékenysége mellett számos speciális szolgáltatás biztosításával is foglalkozik annak érdekében, hogy a célcsoport helyzetét segítse. A családsegítő szolgálat a korábbi évekhez hasonlóan különböző, többnyire egyénre szabott, beilleszkedést segítő programot is szervezett; folyamatos családgondozást, segítő tevékenységet folytat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az önkormányzat alapellátási kötelezettségei ellátása értelmében gondoskodik nevelési intézménye, az **Iregszemcsei Nefelejcs Óvoda és Közétkeztetési Konyha** működtetéséről. Az óvodai gyermekvédelmi munka fő feladatát a megelőzés, a segítségnyújtás képezi. A gyermekvédelmi munka valamennyi óvónő feladatkörébe beletartozik. Ezen belül fő feladatuk a hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való speciális foglalkozás. Az óvoda pedagógiai programjában kiemelten foglalkozik a család funkcióinak megerősítésével, a veszélyeztetettség okainak feltárásával és azok megelőzésével.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db
Az óvoda telephelyeinek száma	1
Hány településről járnak be a gyermekek	1

Óvodai férőhelyek száma	100	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00 - 17.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	10	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	10	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	3	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda nyitvatartási ideje jól illeszkedik a munkában álló szülők munkaidejéhez, a szülők már reggel 7 órától vihetik a gyerekeket, ahol este 17.00 óráig tartózkodhatnak. Az óvoda a nyári szünetben 3 hetet tart zárva. Minden gyermeknek biztosítani tudják az óvodai férőhelyet, valamint a szakembereket.

Az **Iregszemcsei Deák Ferenc Általános Iskola** 2012. január 1-től az állam fenntartásában működik, a Tamási Tankerületi Központhoz tartozva végzi oktató-nevelő munkáját. Tevékenysége Nagyszokoly, Újireg, Felsőnyék, Magyarkeszi és Iregszemcse települések közigazgatási területére vonatkozik. Jelenleg a székhelyen és két telephelyen látja el feladatait. Tanórán és tanórán kívül is megpróbálják segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt feladatnak tekintik a tehetséges, jó képességű gyerekek fejlesztését is. Biztosított a tanulókkal való egyéni törődés, tehetség kibontakoztatás, felzárkóztatás és a helyes szabadidő eltöltés. Az Intézményben működik az integrációs- és képesség kibontakoztató (IPR) program, mely a hátrányos helyzetű tanulóknak a többi tanulóval egy csoportban történő nevelését, oktatását célozza meg, a tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányok csökkentése érdekében.

Településünk ad otthont a **Tolna Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Göllez Viktor Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Készségfejlesztő Iskolája és Kollégiumának** is. Az intézmény az alábbi feladatokat látja el: gyógypedagógiai/konduktív módszertani feladat (EGYMI), utazó gyógypedagógusi hálózat, általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat), általános iskolai nevelés-oktatás (felső tagozat), speciális szakiskola (közismereti képzés - kifutó rendszerben), kollégiumi nevelés-oktatás, speciális szakiskola (szakképzés - kifutó rendszerben), szakiskolai nevelés-oktatás (2016.09.01-től felmenő rendszerben), Szakképzési Hídprogram keretén belül zajló nevelés-oktatás, készségfejlesztő speciális szakiskola (közismereti képzés - kifutó rendszerben), fejlesztő nevelés-oktatás, óvodai nevelés, készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatás (2016.09.01-től felmenő rendszerben).

Az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmény – az Nkntv. 20. § (9) bekezdése alapján – olyan többcélú intézmény, melyben a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai, általános iskolai vagy középiskolai ellátásán kívül – a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység kivételével - pedagógiai szakszolgálati feladatokat is elláthat. Elláthatja továbbá a családsegítő szolgálat, az iskola-egészségügyi ellátás feladatait. Az EGYMI-ben ellátott feladatokra külön-külön szervezeti és szakmai tekintetben önálló intézményegységeket kell létrehozni. Céljaival összhangban elláthatja az utazószakember-hálózat működtetését.

Az oktatáspolitikai fejlesztések célkitűzése, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek/tanulók számára olyan optimális képzési kínálatot biztosítson, amely a lehető legnagyobb mértékben illeszkedik az egyén individuális igényeihez, képességeihez, tanulási előfeltételeihez és hozzáférhetővé teszi számukra a többségi oktatási rendszer lehetőségét.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban.

A szakértői bizottság véleményének figyelembe vételével az oktatási intézmények biztosítják a korai fejlesztést és gondozást az érintett gyermekek esetében.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló;

b) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben (TS 2501)
2013	105	4	125	1	91	0
2014	97	4	120	1	86	0
2015	91	4	120	1	86	0
2016	96	4	100	1	84	0
2017	104	4	100	1	91	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma a településen:

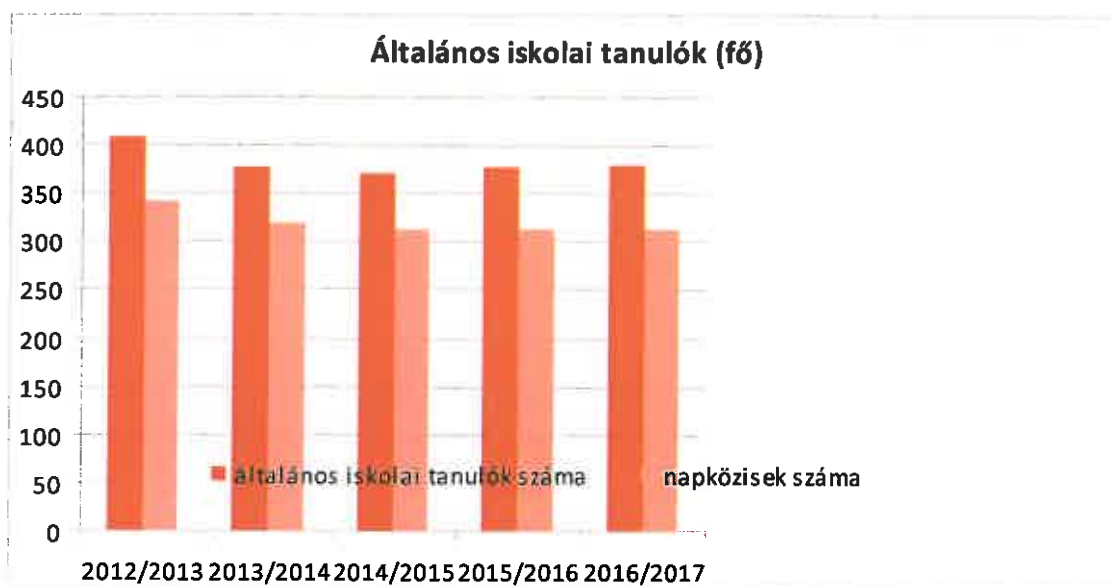
- 2016-ban: 27 fő,
- 2017-ben: 24 fő.

Az iskolában fontos feladat, hogy a szociális hátránnyal küzdő gyermekek nevelése-oktatása a tanuló javát szolgálja. Feladataik: tudatos értékválasztásra ösztönzés, a fegyelem javítását célzó intézkedési terv feladatának megvalósítása, a veszélyeztettség jelzése, az „Útravaló Ösztöndíjprogram – Út a középiskolába” pályázaton belüli mentorálás, az Arany János Tehetséggondozó Programba jelentkeztes, egészségnevelési programok, bünelkövetés, vagy a bűnismétlés céljából indított programok, a szülőkkal, gyermekjóléti szolgálattal, pedagógiai szakszolgálattal való szoros kapcsolattartás, konzultáció, a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztése érdekében együttműködés a kollégákkal, a fejlesztő- és a gyógypedagógusokkal.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	226	183	409	343	83,9%
2013/2014	209	168	377	320	84,9%
2014/2015	196	175	371	313	84,4%
2015/2016	179	198	377	313	83,0%
2016/2017	181	199	380	314	82,6%

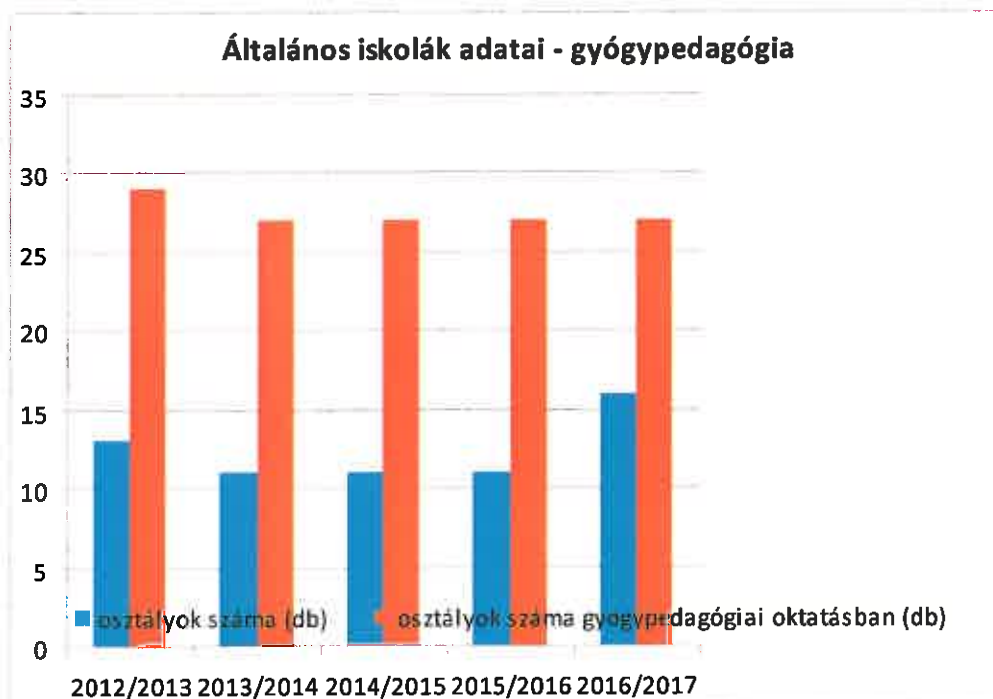
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	13	29	3
2013/2014	11	27	3
2014/2015	11	27	3
2015/2016	11	27	3
2016/2017	16	27	3

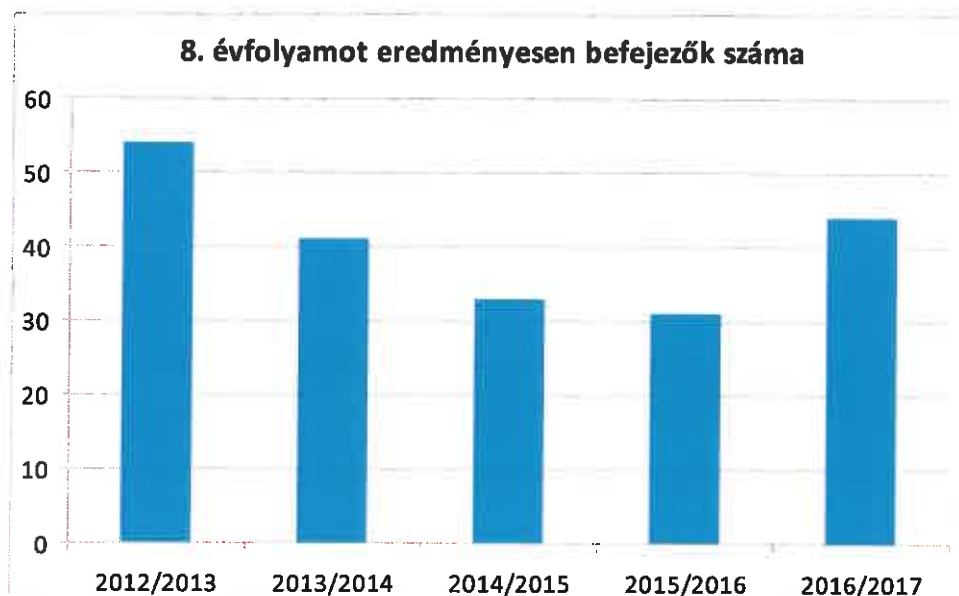
Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2012/2013	54
2013/2014	41
2014/2015	33
2015/2016	31
2016/2017	44

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolás gyermekek száma a településen:

- 2016-ban: 68 fő,
- 2017-ben: 58 fő.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A gyermekek fejlesztésére irányuló munkát az intézmények pedagógusai mellett fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, pszichológus végzik. A gyógypedagógusok, a pszichológusok megfelelő érzékenysége, szakmai

tudása, a fogadó pedagógus szemlélete, nyitottsága, segítőkészsége, kreativitása, megfelelően alkalmazott pedagógiai módszerei, elengedhetetlen feltételi az eredményes munkának.

A Deák Ferenc Általános Iskola a sajátos nevelési igényű gyerekek fejlesztéséhez részben rendelkezik személyi feltétellel: 4 gyógypedagógus végzettségű pedagógus fejleszti a gyermekeket. Az integráció miatt az iskolában szükség van szakemberek: logopédus, gyermekpszichológus, gyógytestnevelő alkalmazására. Az Integrációs Pedagógiai Program működtetése segíti a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.

A Tolna Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Göllész Viktor Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Készségfejlesztő Iskolája és Kollégiuma a sajátos nevelési igényű tanuló közvetlen megsegítésén kívül – ami lehet tanácsadás vagy egyéni rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztés – a sajátos nevelési igényű tanuló nevelő szülő és többségi pedagógus munkáját is sokoldalúan segíthetik:

- Megsegítés formáinak és módjainak hatékony kidolgozása.
- Folyamatos helyzet- és igényfelméréssel rugalmasan változtathatják tevékenységüket.
- Részt vállalhatnak a többségi pedagógusok képzésében (továbbképzések, gyakorlatok stb.).
- Horizontális tanulás lehetőségének kialakítása (inkluzív iskola és inkluzív pedagógus).
- Szülősegítő programok megszervezése.
- Felkészítő táborok tanulóknak, pedagógusoknak.
- Térségi integrációt segítő tanári hálózat kiépítésének lehetősége.
- Sikeres befogadási stratégia kialakítása.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót.

Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

Irgszemcsén az oktatás, képzés területén hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem áll rendelkezésre kiértékelhető adat.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A tanulók családjai között egyre nagyobb mértékű anyagi differenciálódás tapasztalható. A helyi nevelési-oktatási intézményekben kiemelt figyelmet fordítanak a nehéz szociális körülmények között élő, mindennapos anyagi nehézségekkel küszködő tanulókra.

Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a Deák Ferenc Általános Iskola az alábbi szervezeti formákat, tevékenységeket biztosítja:

- napközi otthon,
- iskolaotthon, egész napos oktatás,

- diákétkeztetés,
- felzárkóztató foglalkozás,
- iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- nevelők és tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- családlátogatások,
- továbbtanulás irányítása, segítése,
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- ingyenes tankönyv biztosítása a hatályos jogszabályok alapján a „rászoruló” tanulók számára,
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott központi támogatás, az intézmény könyvtári állományának rendszeres bővítése tartós tankönyvekkel,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek,
- integráció bevezetése,
- érdek- és esélyérvényesülés elősegítése,
- pályázatok figyelése,
- felvilágosítás nyújtása szociális juttatások lehetőségéről.

Az esélyegyenlőség megteremtése érdekében a Tolna Megyei Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény Göllesz Viktor Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Készségfejlesztő Iskolája és Kollégiuma az alábbi szervezeti formákat, tevékenységeket biztosítja:

- Támogató, szociális hátrányok enyhítését célzó tevékenységek: napközis ellátás, gyermekétkeztetés.
- Felzárkóztató, illetve tehetséggondozó programok.
- Tankönyvtámogatás; a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítják az ingyenességet a rászoruló tanulók számára.
- Az iskolai könyvtár fejlesztésekor is fontos szerepet kap a tankönyvigények kielégítése.
- Kapcsolattartás a szülőkkel: együttműködés, kapcsolattartás.
- Kapcsolattartás a szakszolgáltató intézménnyel, a szakértői bizottsággal.
- Személyiségformálás annak érdekében, hogy a társadalmi beilleszkedés a sérült fiatalok számára elérhető, megvalósítható legyen.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Korszerű, a modern kor követelményeinek megfelelő közétkeztetési konyha és ebédlő építése az általános iskola területén.	Korszerű, a modern kor követelményeinek megfelelő közétkeztetési konyha és ebédlő építése az általános iskola területén.
Kevés a megfelelő közösségi szintér a gyermekeknek szóló programok lebonyolítására.	Egyéb közösségi tér kialakítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezeden rájuk, és a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. A munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebtv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, a családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, kedvezőtlen munkaerő-piaci helyzetük számos okra vezethető vissza. Ilyen többek között az anyaság, az iskolázottság, az életkor. A foglalkoztatás és a munkanélküliség alakulásának a nők körében a településen nem lehet okozati tényezője az óvodai férőhelyek száma, hiánya, hiszen az településünkön, mindenki számára elérhető szolgáltatás. A mini bölcsőde megépítése folyamatban van.

Az Országgyűlés Hivatala képviselői információs szolgálat oldalán a „Nők a munkaerőpiacon” 2017. évi tanulmány szerint a nők és a férfiak közti egyenlőség az EU alapértéke.

- A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) jelentése (Women at Work Trends, 2016) szerint a nők oktatási rendszerben való nagyobb arányú részvétele nem konvertálódott át a munkaerő-piaci pozíciójuk javulásába. (A nők nagyobb számban vesznek részt a felsőoktatásban és a képzéseken, és emellett bizonyos szakmacsoportokban (oktatás, egészségügy, segítő szakmák) felülreprezentáltak, horizontális szegregáció érvényesül.)
- A Világgazdasági Fórum nemek közti rést mérő indexe (global gender gap) szerint Magyarország 2016-ban a 101., 2006-ban az 55. helyen állt (144 ill. 115 ország között).
- A női foglalkoztatás előnyeinek leggyakrabban az empátiát, a rugalmasságot, a kompromisszum- és alkalmazkodó készséget tartják.
- A Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2011-2020) kereteiben célul tűzték a munka és magánélet összehangolásának támogatását és a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentését a döntés-hozatalban.
- A bérszakadékot befolyásolja a nemek által üzött foglalkozások különbözősége, a munkáltatók női karrierépítéshez és a családi kötelezettségekhez való viszonyulása, az átláthatóság és a közvetlen hátrányos megkülönböztetés.

- Magyarországon 2015-ben közel 10%-kal volt alacsonyabb az 55 év feletti nők foglalkoztatottsága, mint az EU-ban. (37,7% a 46,9%-kal szemben)
- A vállalkozói kedv és a női vállalkozók száma jelentősen alacsonyabb, mint a férfiaké.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	1 002	900	n.a.	n.a.	101	85
2014	986	873	n.a.	n.a.	74	63
2015	985	856	n.a.	n.a.	56	53
2016	952	868	n.a.	n.a.	57	59
2017	950	856	n.a.	n.a.	48	48

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatását segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (pl.: nehéz fizikai munka: kőműves). A nők fizikai erejüknél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít olyan képzéseket, melyekbe jellegüknél fogva jellemzően a nőket vonják be, pl. szövő, kertész, szociális ápoló, takarító képzések.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek.

Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és agglomerációja kínálta munkahelyeken alacsony. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt. A környező települések nagyobb munkáltatói elsősorban betanított munkásokat alkalmaznak, jellemzően alacsony iskolai végzettségűeket és közülük jelentős számú nőt. Alkalmi jelleggel, nyári időszakban idénymunkán jelentős számú alacsony végzettségű nő helyezkedik el és ez jelent jövedelmet számukra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. Hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen biztosított az óvodai és iskolai ellátás is. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják.

Az önkormányzati intézmények saját hatáskörön belül oldják meg a nők rugalmas foglalkoztatását, összeegyeztetve a munka, a család, gyermeknevelés feladatát.

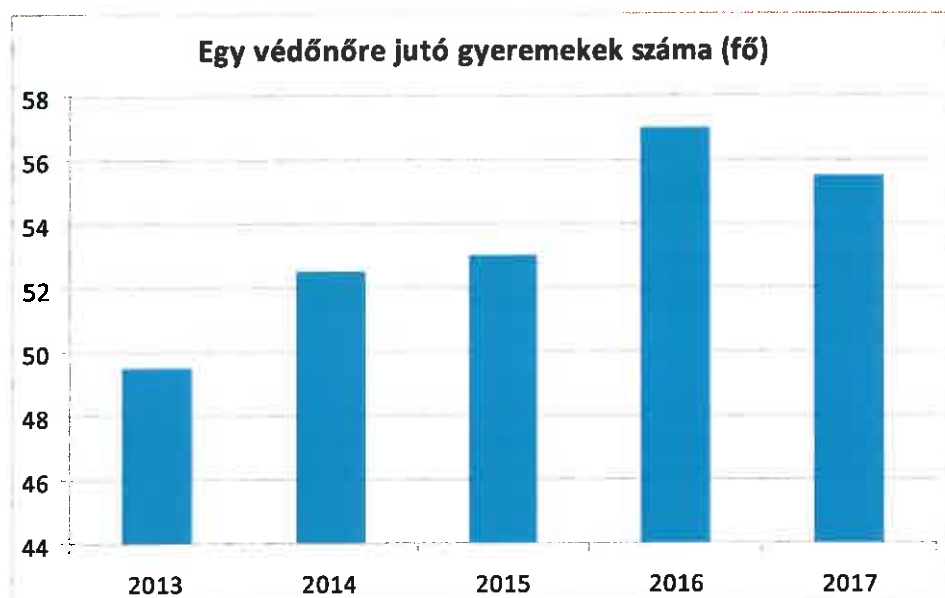
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitel szerűen ott tartózkodó várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anya válság helyzetét.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	2	99	50
2014	2	105	53
2015	2	106	53
2016	2	114	57
2017	2	111	56

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A célcsoport vizsgálatánál említeni kell, hogy jelentős probléma a családon belüli erőszak, melyről nincsenek adatok helyi szinten. A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett réteg elsősorban a nők és a gyermekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében. A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak összefüggésben van a gyermekbántalmazással, és az elhanyagolás is jelen van a gyermekek életében. Az érintett gyermekek családjaira jellemző, hogy többségük szociálisan hátrányos helyzetű és rendszeresek a szülők közötti konfliktusok. A bántalmazások hátterében főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség állt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön korlátozottak. Nincs anyaoththon, családok átmeneti otthona. A Család- és Gyermekejóléti Szolgálat tud segítséget nyújtani, családsegítés keretében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők közéletben betöltött szerepét vizsgálva nem szabad elfelejteni, hogy az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. Iregszemcsén a 2014. évi választásokon a képviselő-testületbe a 6 megválasztott képviselőből 3 nő került, azaz 50% volt az arányuk. 2016. június 27-től a képviselő-testületben 2 nő és 4 férfi dolgozik, az arány 33%-os. A Polgármesteri Hivatal jegyzője is nő. Iregszemcsén az önkormányzati intézmények vezetői között a vizsgált számok tükrében a női vezetők aránya 100%.

Érdekes a nők szerepvállalása a civil szférában is, ahol a 2018. évi adatok alapján az 11 vizsgált civil szervezet vezetői közül 6 (54,4%) a nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk. Az önkormányzat intézményei nagyon kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen regisztrálni. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a roma nők, a sokgyermekes vagy egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon. Ennek általános oka részben a klasszikus családmodellben is keresendő, mi szerint a nőnek a fő feladata a családban a ház körül van. A gyermek születését követően fontos szerepe van a közművelődésnek, a sport és szabadidő eltöltési lehetőségeknek az érintett célcsoportnál. A nők várható élettartamának meghosszabbodását nehezíti, hogy a társadalomban betöltött szerepük, ennél fogva munkakörülményeik, életmódjuk egyre hasonlóbba válik a férfiakéhoz, aminek az a velejárója, hogy körükben az egészségkárosító kockázati tényezők közelednek a férfiakéhoz.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bölcsődei ellátás hiánya.	Új óvoda és mini bölcsőde megépítése a meglévő pályázati forrásból.
Magas a gyermekét egyedül nevelő nők esetében az elszegényedés kockázata.	Szolgálati-, és szociális lakások felújítása, kialakítása.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A társadalmi előregedés globális problémává lett Magyarországon, így érinti Iregszemcsét is. Egyre kevesebb gyermek születik, az idősek száma növekszik. Az utóbbi évek munkanélkülisége, közfoglalkoztatott viszony gyakorisága sok időskorú esetében kisnyugdíjat, minimális jövedelmet eredményezett. Ennek következményeként a megélhetés gondja jelen van életükben. Mindez maga után vonja az alacsony életszínvonalat, az élet minőségük romlását. Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önellátó képességük beszűkülése, a betegségek megjelenése. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az idősek szociális helyzetét azonban az is befolyásolja, hogy milyen típusú családban él. Az egyedül élő szociálisan, egészségügyileg rászorult idős emberek a község szociális intézményében vehetnek igénybe szolgáltatásokat.

Iregszemcsére jellemző időskori adatok:

Állandó lakosok száma 2018. január 1-jén: 2647 fő

Ebből:

- 65-70 évesek száma: 155 fő
- 71-80 évesek száma: 180 fő
- 81-90 évesek száma: 89 fő
- 91-100 évesek száma: 6 fő (ebből a 91 éves: 3 fő, 93 éves: 1 fő, 95 éves: 1 fő, 96 éves: 1 fő)

Az idősek nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú; és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj; az árvaellátás; a szülői nyugdíj; a baleseti hozzátartozói nyugellátások valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek. Ugyanakkor elmondható, hogy Iregszemcsén még mindig erősnek mondhatók az időseket támogató családi kapcsolati rendszerek hálózata: generációk élnek együtt és segítik egymást.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

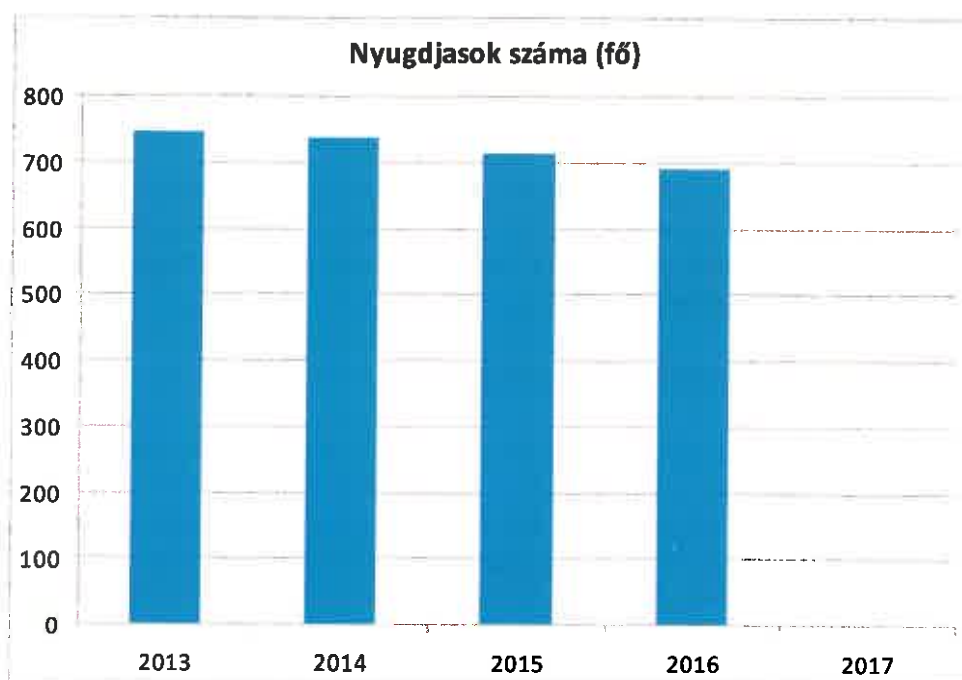
Ma Iregszemcsén az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat és a község munkáltatóitól jelenleg erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat. A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.) A rokkantsági nyugdíj a jelenlegi törvény szerint rokkant és rehabilitációs ellátás lett. Az idősekhez az öregségi nyugellátás tartozik. A változások a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. (Tny.) törvényben megtalálhatóak. A módosítások alapvetően az eljárási szabályokat érintik, illetve technikai jellegűek, és beiktatásukat az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. (Ákr.) törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése indokolja.

Az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmazott két legerősebb érv az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is, hiszen a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	283	462	745
2014	281	457	738
2015	276	437	713
2016	270	422	692
2017	n.a.	n.a.	n.a.

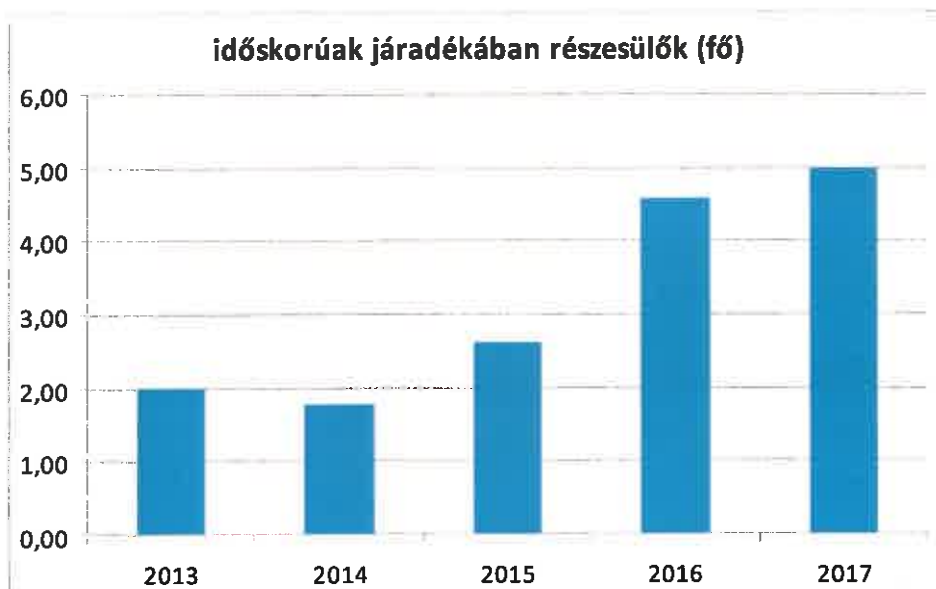
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	2,00
2014	1,78
2015	2,63
2016	4,59
2017	5,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősellátás területén egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi és magán szervezeteknek. Iregszemcsén több civil szervezet is biztosítja, szervezi az idősek szabadidő eltöltésének sokszínű programját. Programjaik sokrétűek, az egész évet lefedő találkozási alkalmakat teremtenek. Az önkormányzat szociális intézménye is kiemelt figyelmet fordít az idősek programjaira. A helyi önkormányzat is figyel az idősekre, évente megrendezésre kerül az idősek napja, a 70 év feletti állandó lakosok karácsony előtt egyszeri pénzbeli támogatásban részesülnek. Iregszemcse Község Polgármestere és Jegyzője évek óta köszönti a szép korúakat, felkeresi őket.

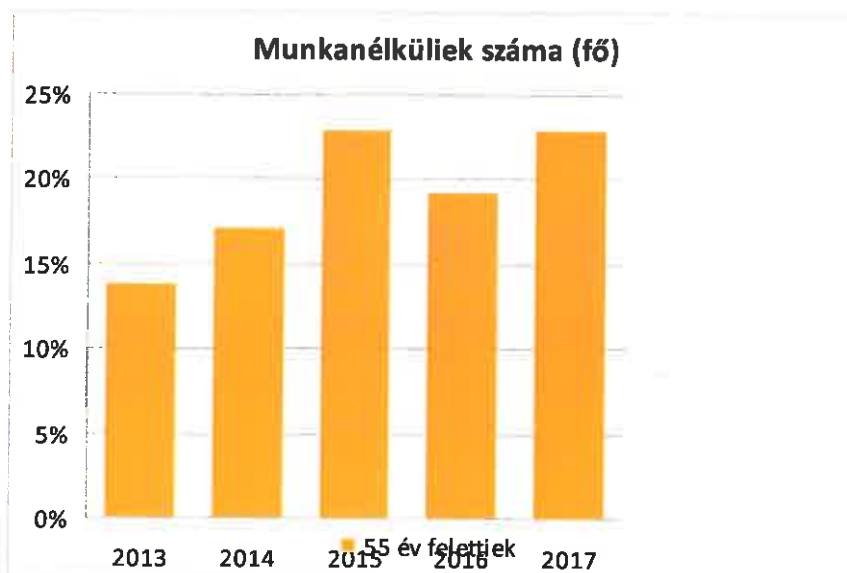
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya és a közmunka program lehetőséget biztosít a nyugdíj előtt álló idősebb korosztály munkavállalásában (képzések, új szakmákban való elhelyezkedés) és igyekeznek ellensúlyozni a hátrányos megkülönböztetést a foglalkoztatás területén.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma		55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma		55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	186		26	14%	38		n.a.	n.a.
2014	137		24	17%	28		n.a.	n.a.
2015	109		25	23%	27		n.a.	n.a.
2016	116		22	19%	28		n.a.	n.a.
2017	96		22	23%	31		n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Iregszemcsén a helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az önkormányzat és intézményei, civil szervezetei önállóan és együttműködve is törekednek az érintett célcsoport közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés biztosítására.

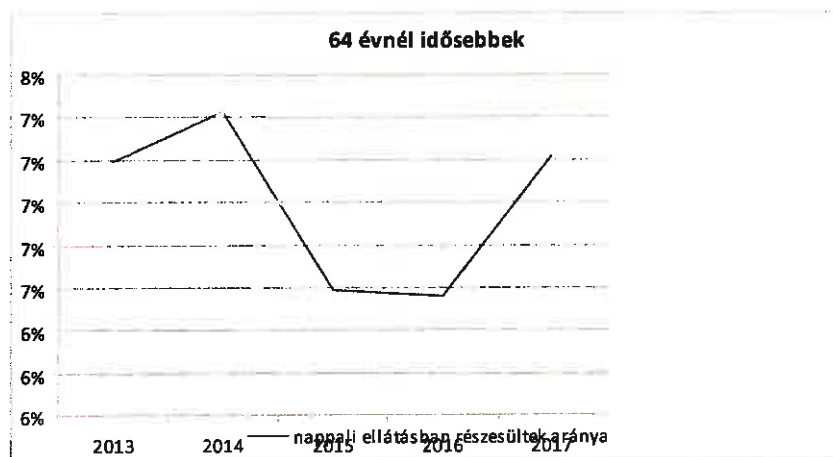
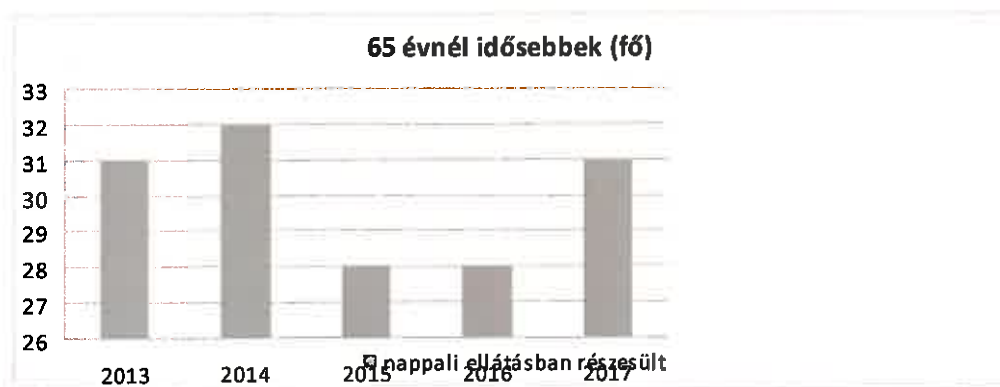
a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátásokat az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja. A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2013	431	31	7%
2014	431	32	7%
2015	425	28	7%
2016	427	28	7%
2017	430	31	7%

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális programokhoz való hozzáférés feltételei községünkben megfelelőek az idős korosztály igényeinek. A községben kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, akadálymentességét, a kedvezményes igénybevétel lehetőségeit.

A szociális intézmény többek között a házi segítségnyújtásban részesülő időseket az elmagányosodás megelőzése érdekében bevonja az Idősek Klubja foglalkoztatásaiba. Emellett számtalan program, esemény szerveződik az időskorú célcsoport számára, bevonásával: egészségügyi előadások, prevenciós előadások, szűrések. A civil szervezők munkájának köszönhetően az idősek rendszeres látogatói a színházi előadásoknak, múzeumoknak, községi rendezvényeknek, báloknak, sporteseményeknek.

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2013	1	8 569	0	2
2014	1	7 942	0	2
2015	1	7 964	0	2
2016	1	8 260	0	2
2017	1	7 382	0	2

Forrás: TEIR

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai képességeinek fejlesztése ma már elengedhetetlen. Ezzel nemcsak a munkaerőpiacon való elhelyezkedési esélyeik nőnek, de általában véve is több információhoz juthatnak rövid időn belül és hatékony módon. Sok esetben az idősöknek abban kell segítséget nyújtani, hogy leküzdjék az újdonságtól, és a modern eszközök felhasználásától való félelmüket, és hogy képet kapjanak az internet széles körű felhasználásának lehetőségeiről. Az önkormányzat művelődési intézményei (művelődési ház, könyvtár) biztosítják az idősök számára az internet szolgáltatás elérhetőségét. Az igény a célcsoport részéről egyre nagyobb, mely betudható az internet elterjedésének, de megemlítendő a családtagok elköltözésének, munkavállalás miatti távolság esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősödő társadalom helyzete felhívja a figyelmet, hogy az idősök ellátására fokozottan figyelni kell, nem lehet figyelmen kívül hagyni és a településen az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok szervezésére hangsúlyt kell fektetni.

A célcsoporttal kapcsolatos sajátos igények kielégítését célzó programok felsorolásánál meg kell említeni az önkormányzat által fenntartott összességében 30 férőhelyet számláló idősök klubjainak szolgáltatásait, mely biztosítja az idősök nappali ellátását, és lehetőség nyílik a közösségi együttlétre, szabadidős programokban való részvételre.

A tanyagondnoki szolgálat feladata a külterületen élő idős emberek segítése, figyelemmel kísérése.

Az idősöket megcélzó rendezvények sorát bővíti a civil szervezetek által meghirdetett események (különböző klubok, előadások, kirándulások).

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedül élők elmagányosodása, kevés a találkozási alkalmas helyek száma.	A Bartók Béla Művelődési ház komplett felújítása.
Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya.	Közösségi ház könyvtárral és az egészséges életmódot szolgáló egyéb helyiségek kialakítása a régi mozi és vendéglő épületében.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékosokkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékosokkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Magyarországon a 2011. évi népszámlálási adatok alapján 577 ezer fogyatékkal élő ember él, a településünkön élő fogyatékkal élőkéről nincs pontos adat. A helyzetelemzés során a fogyatékkal élőkkel kapcsolatos adatok nem mutatnak teljes képet, mivel a szakemberek megállapítása alapján nincs megfelelően alátámasztott adat.

A településen civil szervezet nem foglalkozik érdekképviseletükkel, nem foglalkoznak a fogyatékkal élők egy-egy közösségével. Az oktatási intézményekben, egészségügyi ellátásban található rész adatok, de ezek nem fedik le a teljes településen fogyatékosokkal élő személyek egészét. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

A közszolgáltatások esetében a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés nagyrészt megoldott. A közszolgáltatást nyújtó épületekben a fizikai akadálymentesítés megoldott, viszont ahol még nincs meg, ott szükséges az infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Településünkön nem jellemző az integrált, és a védett foglalkoztatás. Az önkormányzat intézményei nem foglalkoztatnak megváltozott munkaképességű személyeket. A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka elsősorban az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is meghiúsul.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki).

A fogyatékos személyek foglalkoztatása akkor is meghiúsulhat, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet a településen belüli közlekedési akadályok miatt. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásaik is csökkennek.

Iregszemcsén jelzés ilyen jellegű problémáról nem érkezett.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják.

Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A saját lakókörnyezetben élő fogyatékos személyeknek a nappali ellátás is fejlesztési, étkezési lehetőséget nyújt, segíti az önálló életvitelt, a társadalmi szerepek gyakorlását. A gondozást igénylő fogyatékos személyek átmeneti elhelyezést, tartós bentlakásos szociális intézményi ellátást (rehabilitációs, ápoló-gondozó) is igénybe vehetnek.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik.

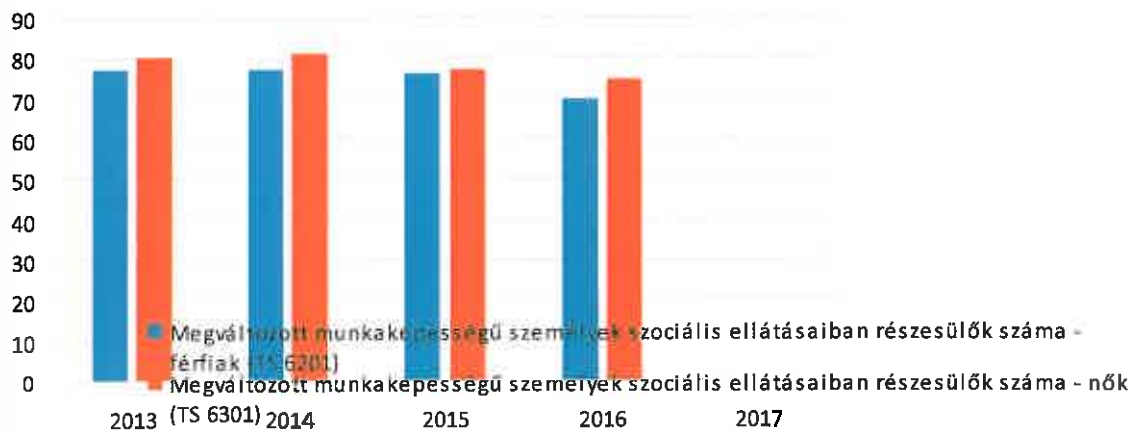
A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek (pl. Fot., Szt., a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény). A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	77	80
2014	77	81
2015	76	77
2016	70	75
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Iregszemcsén az intézmények többsége akadálymentesített, megközelíthető. Ez azért is fontos, mert elsődlegesen az akadálymentesítés hiánya az, ami miatt a fogyatékos emberek inkább otthon dolgoznak, vagy olyan munkahelyet próbálnak választani, melyet jól megközelíthetnek. A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelve, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A szakemberek elmondása alapján az elszigetelten élő, fogyatékkal élő vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők vagy fogyatékoszt ápoló családtag nehezen nyit a kapcsolatteremtésre, a közösségi programokra. Nem szívesen vesznek részt nyitott rendezvényeken. A fogyatékos ember alapvető joga, hogy hozzájusson a közérdekű, valamint a jogai gyakorlásához szükséges információhoz. Ez a hozzáférés jelenti egyrészt azt, hogy a fogyatékos személy érzékelje az információkat (a vak személy hallja, a siket személy lássa azokat), másrészt azt, hogy biztosított legyen számára a megfelelő értelmezés lehetősége. Az önkormányzatunk lehetővé teszi a lakosság által igénybe vehető elektronikus kapcsolattartást, vagyis az ügyintézéshez szükséges adatlapok, űrlapok, nyomtatványok letölthetőségét. Az e-közigazgatás kiépítése folyamatban van.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Iregszemcsén a munkahelyek többségénél nem megoldott az akadálymentesítés. Akadálymentesnek csak az az épület tekinthető, amelyben minden szerkezet, berendezési tárgy minden ember számára – beleértve az átmenetileg vagy tartósan fizikai, érzékszervi, értelmi fogyatékosokkal élő embereket is – önállóan használható. Az épületben lévő munkahelyek önállóan, külső segítség nélkül, korlátlanul és biztonságosan igénybe vehetők, mert az ehhez szükséges megfelelő méretű hely, információ, jelzésrendszer és műszaki

hátter adott. Az elmúlt években akadálymentesítés történt egyes autóbusz megállóiban. Nem biztosított egyenlőre a Rendőrség épületének és a templomok épületének akadálymentesítése sem. Részben megoldott a nagyobb kereskedelmi és gazdasági egységek elérhetősége.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Iregszemcsén a mozgássérültek számára akadálymentes autóbusz várakozóhelyek, egyenletes, síkfelületű járdák kerültek kialakításra. A gyalogos átkelőhelyek süllyesztett járdaszegéllyel történő ellátása Iregszemcsén csak részben megoldott, ezért fejlesztése és a meglévők karbantartása szükséges.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Fogyatékosok nappali ellátása Iregszemcse községben nem érhető el.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Iregszemcse Község Önkormányzata a Polgármesteri Hivatalban biztosít helyet a Mozcassérültek Tolna Megyei Egyesülete éves taggyűlésének. Az épületben megoldott az akadálymentesítettsége.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentes és biztonságos közlekedés lehetőségének biztosítása a gyalogosok számára is.	Belterületi utak, járdák felújítása.
Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége.	Sportpálya és szabadidőközpont felújítása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településünkön jellemző a szolgáltatásokra, hogy egymásra épülnek, egymást kiegészítik. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja. Ezek pontos számáról, szervezettségéről nem állnak adatok rendelkezésünkre. Az önkormányzat pályázatok, program megvalósítás kapcsán partnerségi, együttműködési megállapodásokat köt intézményeivel, civil szervezeteivel. Egyéb megállapodások számáról nincs információnk.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Iregszemcse Községben nemzetiségi önkormányzat nem működik.

A civil szervezetek esetében a képviselő-testület szakmai munkájuk függvényében, külön kérelem alapján, lehetőségéhez mértén támogatja rendezvényeiket (sporttámogatás, települési rendezvények).

Az egyházi szervezetek fontos szerepet töltenek be a falu életében.

Emellett erősnek mondható az önkormányzat - civil szervezetek - egyház - önkormányzati intézmények közötti együttműködés is, mely megnyilvánul a településen megvalósuló sikeres rendezvényekben.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat a falu érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Iregszemcse Községben nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A 11 civil szervezet az érintett célcsoportokkal kapcsolatosan is az esélyegyenlőség elérésére törekszik. A szervezetek alapszabályukban meghatározott módon képviselik tagságukat, társadalmi párbeszédet kezdeményeznek szükség esetén, támogatják lehetőségükhöz mértén a látókörükben élő rászoruló célcsoport tagjait.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a falu érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért. A vállalkozások támogatóként jelen vannak a település rendezvényein, kezdeményezések mellé állnak és anyagilag is támogatják azokat. Az önkormányzat több éve a befizetett helyi iparűzési adó 1+1 %-ának rendelkezését teszi lehetővé a helyi vállalkozók számára és adja meg a lehetőséget ilyen módon is anyagilag támogatni munkájuk elismeréseként egy-egy civil szervezetet.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Iregszemcse Község Önkormányzata rendelkezik önálló honlappal, a www.iregszemcse.hu oldallal, melyen a települést érintő információk megtalálhatók. A honlapon elérhető, olvasható a HEP és a vele kapcsolatos valamennyi információ. Iregszemcse Község Önkormányzata Képviselő-testülete által elfogadott dokumentum feltöltésre kerül és hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése. Emellett az SZGYF oldalon a Helyi Esélyegyenlőségi Programok oldalra is feltöltésre kerül.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A dokumentumok elkészítését megelőzte az adatgyűjtés, mely kiterjedt az önkormányzat intézményei, vezetői felé, megfogalmazódtak a településen élők problémái, esélyegyenlőség biztosítása kapcsán felszínre kerülő akadályok. Az adatgyűjtés kiterjedt a kistérségi és helyi dokumentumokra.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, a honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás ellenőrzése.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A pusztán élők esélyegyenlőségének biztosítása; szociális szolgáltatások továbbfejlesztése.	Tanyagondnoki gépjármű beszerzése (9 személyes mikrobusz).
	A puszták megközelíthetősége nehézkes.	A pusztai élet feltételeinek javítása a közlekedési lehetőségek javításával (útfelújítás).
Gyermekek	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya.	Korszerű, a modern kor követelményeinek megfelelő kiegészítő konyha és ebédlő építése az általános iskola területén.
	Kevés a megfelelő közösségi szintér a gyermekeknek szóló programok lebonyolítására.	Egyéb közösségi tér kialakítása.
Nők	Bölcsődei ellátás hiánya.	Új óvoda és mini bölcsőde építése a meglévő pályázati forrásból.
	Magas a gyermekét egyedül nevelő nők esetében az elszegényedés kockázata.	Szolgálati-, és szociális lakások felújítása, kialakítása.
Idősek	Egyedül élők elmagányosodása, kevés a találkozási alkalmas helyek száma.	A Bartók Béla Művelődési ház komplett felújítása.
	Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya.	Közösségi ház könyvtárral és az egészséges életmódot szolgáló egyéb helyiségek kialakítása a régi mozi és vendéglő épületében.
Fogyatékkal élők	Akadálymentes és biztonságos közlekedés lehetőségének biztosítása a gyalogosok számára is.	Belterületi utak, járdák felújítása.
	Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége.	Sportpálya és szabadidőközpont felújítása.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Tanyagondnoki gépjármű beszerzése (9 személyes mikrobusz).	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
	A pusztai élet feltételeinek javítása a közlekedési lehetőségek javításával (útfelújítás).	Iregszemcse Község Önkormányzata a pusztán működő vállalkozások bevonásával (felelős: polgármester)
Gyermekek	Korszerű, a modern kor követelményeinek megfelelő közétkeztetési konyha és ebédlő építése az általános iskola területén.	Iregszemcse Község Önkormányzata a nevelési-oktatási intézmények bevonásával (felelős: polgármester)
	Egyéb közösségi tér kialakítása.	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Nők	Új óvoda és mini bölcsőde építése a meglévő pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
	Szolgálati-, és szociális lakások felújítása, kialakítása.	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: település-üzemeltetési csoportvezetők)
Idősek	A Bartók Béla Művelődési ház komplett felújítása.	Iregszemcse Község Önkormányzata a művelődési ház bevonásával (felelős: polgármester)
	Közösségi ház könyvtárral és az egészséges életmódot szolgáló egyéb helyiségek kialakítása a régi mozi és vendéglő épületében.	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Fogyatékkal élők	Belterületi utak, járdák felújítása.	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
	Sportpálya és szabadidőközpont felújítása.	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)

Jövőképünk

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a **romák** nem élnek mélyszegénységben, esélyegyenlőségük megvalósul.
- Fontos számunkra, hogy a **mélyszegénységben élők** lehetőséget kapjanak a helyzetük javítására.
- Kiemelt területnek tartjuk a **gyermek**ek védelmét, oktatását, veszélyeztetettségük megelőzést.
- Folyamatosan odafigyelünk az **idősek** védőhálójának összehangolására, a támogatásuk megoldására.
- Elengedhetetlennek tartjuk a **nők** esetén a gyermeket vállaló anyák terheinek csökkentésének támogatását.
- Különös figyelmet fordítunk a **fogyatékkal élők** érdekképviseletére, akadálymentes környezetük biztosítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Tanyagondnoki gépjármű beszerzése (9 személyes mikrobusz).
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A puztán élők esélyegyenlőségének biztosítása; szociális szolgáltatások továbbfejlesztése.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a gépjármű megvásárlása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztvevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. tanyagondnok)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	A pusztai élet feltételeinek javítása a közlekedési lehetőségek javításával (útfelújítás).
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A puszták megközelíthetősége nehézkes.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás (útfelújítás) megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. tanyagondnok, pusztán működő vállalkozások)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	Korszerű, a modern kor követelményeinek megfelelő közétkeztetési konyha és ebédlő építése az általános iskola területén.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata a nevelési-oktatási intézmények bevonásával (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. nevelési-oktatási intézmények)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	Egyéb közösségi tér kialakítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a megfelelő közösségi szintér a gyermekeknek szóló programok lebonyolítására.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. nevelési-oktatási intézmények, művelődési ház)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	Új óvoda megépítése mini bölcsőde kialakításával a meglévő pályázati forrásból.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Bölcsődei ellátás hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A beruházás megvalósítása.
Résztevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. nevelési intézmény)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	Szolgálati-, és szociális lakások felújítása, kialakítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a gyermekét egyedül nevelő nők esetében az elszegényedés kockázata.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: településüzemeltetési csoportvezetők)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. szociális intézmény)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	A Bartók Béla Művelődési ház komplett felújítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyedül élők elmagányosodása, kevés a találkozásra alkalmas helyek száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata a művelődési ház bevonásával (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. szociális intézmény, művelődési ház)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	Közösségi ház könyvtárral és az egészséges életmódot szolgáló egyéb helyiségek kialakítása a régi mozi és vendéglő épületében.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. szociális intézmény)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	Belterületi utak, járdák felújítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Akadálymentes és biztonságos közlekedés lehetőségének biztosítása a gyalogosok számára is.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztvevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. szociális intézmény)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

Intézkedés címe:	Sportpálya és szabadidőközpont felújítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid távú cél: pályázati források feltérképezése a célok elérése érdekében. Közép- és hosszú távú cél: a beruházás megvalósítása pályázati forrásból.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati anyag elkészítése.
Résztevők és felelős	Iregszemcse Község Önkormányzata (felelős: polgármester)
Partnerek	Az érintett célcsoporttal kapcsolatban állók (pl. szociális intézmény)
Határidő(k) pontokba szedve	Rövid távú cél: 2020. december 31. Közép- és hosszú távú cél: 2023. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Pályázat dokumentumai.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, vagy egyéb lehetőség keresése.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe a feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Tanyagondnoki gépjármű beszerzése (9 személyes mikrobusz).	A pusztán élők esélyegyenlőségeinek biztosítása; szociális szolgáltatások továbbfejlesztése.	Tanyagondnoki gépjármű megvásárlása..	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.
2	A pusztai élet feltételeinek javítása a közlekedési lehetőségek javításával (útfejlesztés).	Közműfejlesztés a pusztán élők számára a puszták megközelíthetőségének nehézsége miatt.	A beruházás (útfejlesztés) megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Korszerű, modern környezetben élő, megfelelő körülmények között élő, megfelelő életvitelű, megfelelő építési az általános iskola területén.	Az egészségvédelem, egészségügyi tudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya.	A beruházás megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.

2	Egyéb közösségi tér kialakítása.	Kevés megfelelő közösségi szintér a gyermekeknek szóló programok lebonyolítására.	A beruházás megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Új óvoda megépítése mint bölcsőde kialakításával.	Bölcsődei ellátás hiánya.	A beruházás megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.
2	Szolgálati, és szociális lakások felújítása, kialakítása.	Magas gyermekét egyedül nevelő nők esetében az elszegényedés kockázata.	A beruházás megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	településüzemeltetési csoportvezetők	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	A Bartók Béla Művelődési ház komplett felújítása.	Egyedül élők elmagányosodás a, kevés a találkozási alkalmas helyek száma.	A beruházás megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.
2	Közösségi ház könyvtárral és az egészséges életmódot szolgáló egyéb helyiségek kialakítása a régi mozi vendéglő épületében.	Egészségügyi prevenciók szolgáltatások hiánya.	A beruházás megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.

V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Belterületi utak, járdák felújítása.	Akadálymentes és biztonságos közlekedés lehetőségének biztosítása a gyalogosok számára is.	A beruházás megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.
2	Sportpálya és szabadidőközpont felújítása.	Szolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés nehézsége.	A beruházás megvalósítása pályázati forrásból.	Iregszemcse Község Önkormányzata Gazdasági Programja	Pályázati anyag elkészítése.	polgármester	2023. december 31.	sikeres pályázat	humán, pénzügyi, technikai	Folyamatos ellenőrzéssel.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

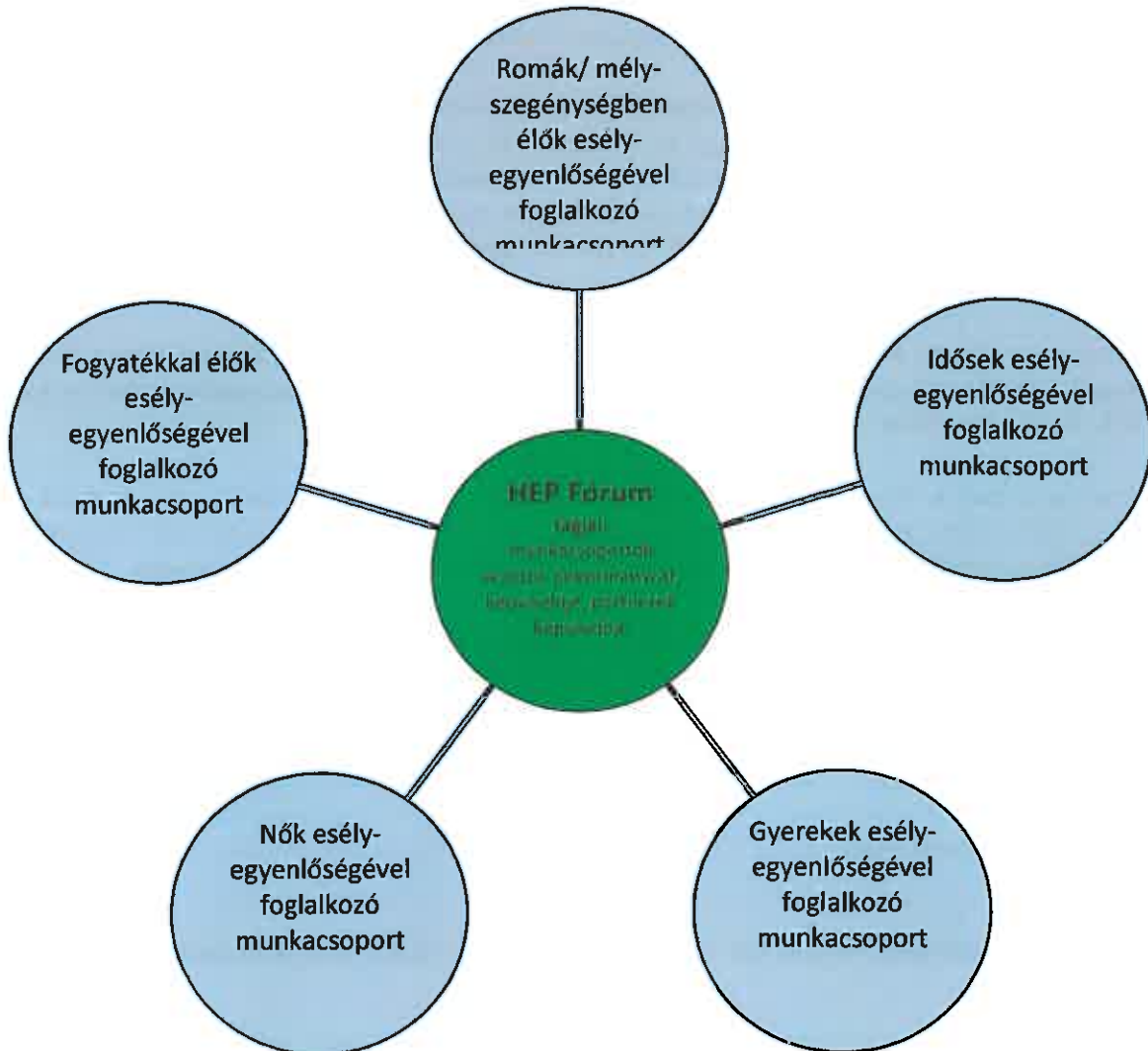
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása,
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre,
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása,
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása.

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a jegyző felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen,
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Iregszemcse Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Iregszemcse Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 88/2018. (XI. 28.) számú határozatával elfogadta.

Melléletek:

Dátum: Iregszemcse, 2018. november 28.

Süvegiártó Csaba
polgármester

Iregszemcse Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum: Iregszemcse, 2018. november 28.

Partner aláírás

Dátum: Iregszemcse, 2018. november 28.

Partner aláírás

Dátum: Iregszemcse, 2018. november 28.

Partner aláírás

Dátum: Iregszemcse, 2018. november 28.

Partner aláírás

Dátum: Iregszemcse, 2018. november 28.

Pártvezetői Polgárőr Egyesület
7095 Iregszemcse, Kossuth tér 19.
Számla sz.: 70900017-10105190
Adószám: 18861532-1-17
1.

HEP elkészítési jegyzék³

NÉV ⁴	HEP részei ⁵										Alíírás ⁶	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Iregszemcse Szociális Intézménye	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT		
Iregszemcse Nefelejcs Óvoda és Közétkéztetési Könyha	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT		
Iregszemcse Deák Ferenc Általános Iskola	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT		
Iregszemcse Kultúrájáért Alapítvány	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT		
Iregszemcse Polgárőr Egyesület	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT		

Iregszemcse, Magyarország
 7095 Iregszemcse, Bartók E
 Adószám: 10071090-1-
 Ir.szám: 10071090-1-
 1.

³ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partnerei aláírással” igazolt dokumentum

⁴ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁵ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevétellezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevétellezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁶ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jeölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.